

PRESBITER

A MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG LAPJA

XXIII. évfolyam 3. szám

BUDAPEST

2014. május-június

Tartalmunkból

19. Kárpát-medencei Konferencia
• a 34. Dunamelléki Presbiteri
Konferenciáról • Lélektől lángoló
lelkek vallomásai • „Isten
a legnagyobb befektetés” • Kaptok
erőt – kaptak erőt • Keresztyén
ember és a betegség

Pünkösöd

A pünkösöd jó – de meg nem érti titkát a szív, amelyben még az Úr nem él; Itt a tavasz, – bimbófejük kinyitják a kis virágok, zöldül a levél. Mit ér, ha a természet újra éled, a föld örül, madárka énekel, de a szívünkben még az égi Lélek élet tavaszát nem költötte fel?

Ha szívünket a Lélek át nem hatja, hervadt virág csak minden ünnepünk. Hiába volt a szent karácsony napja, a húsvét fénye föllángolt – s letűnt. Az Úr csak egyszer járt itt lenn a földön, értünk csak egyszer halt kereszthalált. De kell, hogy pünkösöd újra s újra jöjjön, mert életet csak Isten Lelke ad.

Ismeretlen szerző

A jövő árnyéka vagy Isten fénye?

Öko-áldáskivánás Pünkösdre

A Lélek kimondhatatlan esedezésére szorul az egész teremtett világ – mi is!

Amióta ezredévekkel ezelőtt a bibliai teremtéstörténet elején a szentíró leírta: „A föld még kietlen és pusztá volt, a mélység fölött sötétség volt, de Isten Lelke lebegett a vizek fölött” (1Móz 1,2); vagy amikor Pál apostol közel két ezer esztendeje lejegyezte hatalmas ívű római levelének ökológiai fejezetében: „A teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését... Hiszen tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt sóhajtozik és együtt vajúdik mind ez ideig. De nem csak ez a világ, hanem még azok is, akik a Lélek zsengejét kapták” (Róm 8,19; 22-23) – nos, ezek óta Isten népe számára nem kétséges, hogy egyik kiváltképpen való feladata a környégség, imádság a Lélek által a teremtett világért. Lélekkel az anyagi, teremtett világ nyögésével és sóhajtozásával kifejezett környezeti és önvészélyeztetés fekézéséért, az Isten által jónak és szépnek teremtett világ megtartásáért, túlélésének elkéréséért. De az is hamarosan nyilvánvalóvá vált Pál apostol előtt is, hogy az emberi imádság lehet bármilyen buzgó, „lángozó”, az is erőtlenség alá van vetve, s ha a Lélek nem segít a mi ima-erőtlenségünkön, akkor „nem tudjuk úgy kérni, ahogyan kell” (Róm 8,26). Be kell látnunk, alázatosan el kell ismernünk, hogy még imáinkban is rászorulunk a Lélek pártfogására, szószólói megnyilatkozására. Ezért az egyik legnagyobb pünkösdi üzenet: „Maga a Lélek esedezik értünk kimondhatatlan fohászzkodásokkal” (Róm 8,26/b). Ez a Pál által tanúsított teljes „fegyverletétel” a Lélek előtt, még az ima „fegyverének” a letétele is a teljes önmegüresítés gyönyörű példája. E nélkül nincs keresztyén élet, nem fogan meg bennünk a démoni ellenkezéssel is szembenéző, állhatatos felelősség. És még ez az önmegüresítés is csak a Krisztusban kapott szent

példa igen esendő követése, hiszen Ő Isten formájában lévén, nem tekintette zsákmánynak, hogy Istennel egyenlő, hanem megüresítette önmagát... megalázta magát... engedelmes volt mindhalálig (Fil 2,6kk). A Lélekre szorultság hite és tudata, s az önmegüresítés nélkül nincs, nem lehet pünkösdi, megszülető, élő, éltető keresztyén élet! És nincs keresztyén etika, nincs felelősség-etika, nincs környezettudatos életmód, életvédő, oltalmazó „örökzöld” lelkület.

Jöjj, Teremtő Lélek! – lelki erőterben

Jó ezt nekünk így a pünkösdi „széljárásban”, Lélek-áradáskor is alaposan tudatosítani és alázatosan megüresítve magunkat, Luther és a reformátorok attitűdjét magunkra nézve elkötelezőnek fogadni: Csak üres kezeket, kolduskezeket tudunk Istennek felmutatni, hogy Ő megtöltse azokat javaival. Jól tudta ezt a Lélekre szorultságot Hrabanus Maurus is (776–856), aki gyönyörűen megfogalmazta Európa közepén, Mainzban halhatatlan himnuszában: VENI, CREATOR SPIRITUS! – Jöjj, teremtő Lélek! Amit aztán a benne

feszülő isteni ihletettség erejéből a zene nyelvek feletti magasába és egyetemes érthetőségébe emelt ugyancsak először Luther, majd Palestrina, 8. szimfóniájában Gustav Mahler, motettájában H. Berlioz, kórusműveiben K. Penderecki, P. Hindemith, orgona-

(Folytatás a 24. oldalon.)

Az Ige körül

**Lélek és a menyasszony
így szól: „Jöjj!”
(Jel 22,17)**

Belegondoltál már Kedves Presbiter Testvérem, hogy micsoda felhatalmazást kaptál a presbiteri szolgálattal? ... és milyen felhatalmazást kapott az egész egyház – benne a te gyülekezeted minden tagja is?

Itt, a Jelenések könyvének szinte utolsó versében még egyszer meghirdeti a Szentháromság Isten a nagy meghívását: „*Jöjj! Aki csak hallja, az is mondja: Jöjj! Aki szomjazik, jöjjön! Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen!*” Ebben a hívásban, amely az evangélium fő üzenete, a megváltás lényege, az örök tanácsvégzés célját olvashatjuk újra. Evvel a hívással gyűjti össze a választottakat a világ kezdetétől annak végéig, a négy égtáj felől minden nemzet-ségből, népből és nyelvből a mennyei dicsőségbe.

Szól a mennyei hívás a Szentlélek által, hogy jöjj, és ezt visszhangozza Krisztus menyasszonya, az egyház is, hogy jöjj!

Jézus Krisztus példázat formájában helyezte szívünkre ugyanezt a meghívást. A király a fiának a menyegzője alkalmából szétküldi a meghívókat avval az üzenettel, hogy „*Jöjjetek a menyegzőre!... de azok nem akartak elmenni!*” – olvassuk a folytatást. Egyesek még a meghívást kézbesítő szolgálk bántalmazásától sem riadtak vissza. Ekkor a király kiterjeszti a meghívottak körét: „*Menjetek tehát a keresztutakra, és akit csak találtok, hívjátok el a menyegzőre!* ... „*és megtelt a lakodalmas ház vendégekkel!*” (Mt 22.1-14).

Más alkalommal Jézus „*jöjjetek éhez-zám!*” szavakkal biztatja a megfáradtakat és megterhelteket. Igaz, a híváshoz szokatlan terápiás megoldást fűz: „*vegyétek magatokra az én igámat!*” – tanácsolja. Vagyis azt az igát, amelynek másik nyílását Jézus

vette magára. Arra hív, hogy Vele legyünk közös igában, ne a hitetlenekkel felemás igában, mert aki az Úrral közös igában jár, az megtapasztalja, hogy az „*én igám boldogító, és az én terhem könnyű.*”

Amikor Jézus kiküldte tanítványait, a tizenkettőt, meg a hetvenkettőt, avval az üzenettel küldte őket, hogy „*elközelített a mennyek országa!*”, de erről tett bizonyágot Keresztelő János, sőt az Úr Jézus maga is. És mi következik abból, hogy közel jött, közénk jött Krisztus? Az, hogy „*térjete meg, és higgyetek az evangéliumban!*” A megtérés mindig az ellenállhatatlan hívásra, az isteni vonzásra adott egyéni válasz.

A személytelen, általános érvényű meghíváson túl személy szerint is elhívja az Úr Jézus azokat, akiket az Atya neki adott. Lehívja a fáról Zákéust, elhívja tanítványait a háló mellől, vagy a vámszedő asztal mögül. Kihívja a sírból Lázárt, a jerikói vakot pedig magához hívja, és visszaadja szeme fényét. Péter még a hajóból is kilépett, és elindult a vízen Jézusnak a „*jöjj!*” biztatására. A gazdag ifjúnak viszont nem volt elég bátorsága, hogy feladja a vélt biztonságot jelentő gazdagságát, és nem engedett Jézus „*jöjj, és kövess engem!*” hívásának. E helyett „*szomorúan távozott.*”

A hitetlenkedő Tamást odahívja sebeihez, hogy ne legyen többé hitetlen, hanem hívő. Az idős János apostol pedig abban a kiváltságban részesül, hogy látomásban egy nyitott ajtót lát, és egy mennyei hang hívja: „*Jöjj fel ide, és megmutatom neked azokat, amiknek meg kell történniük.*” Sok csodálatos, földi ember számára időnként fel sem fogható látomásban van része, de talán ezek között is egyedülálló, amikor

ezt mondja neki egy a hét angyal közül: „*Jöjj, megmutatom neked a menyasszonyt, a Bárány feleségét!*”. Jánost felvitte az angyal egy nagy magas hegyre, ahonnan láthatta „*a szent várost, Jeruzsálemet, amely az Istentől, a mennyből szállt alá!*” (Jel 21).

Kedves Presbiter Testvérem! Belegondoltam, milyen hatalmas vigasztalás lehetett ez a száműzetésben élő idős apostolnak. Hasonló, mint Illésnek, aki azon kesereg, hogy egyedül maradt. Ebben az elhagyatott állapotban Isten felemeli tekintetét, hogy nem vagy egyedül, hanem meghagytam még hétezer embert, akik nem hajtottak térdet a Baálnak. János nem hétezeret lát, hanem egy megszámlálhatatlan sereget! Mindenkit, aki fel van jegyezve a Bárány életkönyvébe. Micsoda biztatás lehet ez a mi számunkra is! Szolgálatunk belesimul az üdvörtörténet végtelen folyamatába, az Úr Jézus Krisztus seregyűjtésébe, melynek végeredménye ott lesz teljes a mennyei Jeruzsálemben.

Mennybemenetele után az Úr Jézus Krisztus tanítványaira bízta a hívogatás szolgálatát. Péter az első pünkösdőn Jeruzsálemben megtérésre hívja a soknyelvű sokaságot, és a Szentlélek hathatósá teszi az emberi szót, az eredmény pedig az, hogy háromezren megtérnek egyetlen szabadteri prédikációra. A missziói parancs is – bár a tanítványok oldaláról küldés – az evangéliumot tőlük meghallók számára hívás arra, hogy tanítványokká legyenek... s ha már tanítványok, legyenek ők is az evangélium hírvivői. S miközben a tanítványok így vitték a megváltás örömhírét, a Szentlélek kísérte őket útjukon, és nyitotta meg az emberi szíveket az evangélium befogadására.

De olvasunk itt, a Biblia utolsó lapján egy másik hívást is. Azoknak a kórusát, akik meghallották és engedelmeskedtek a Lélek és a menyasszony „*Jöjj!*” hívásának. Az üdvözültek seregének boldog válasza ez:

Jöjj, Uram Jézus!

Dr. Viczián Miklós

Felhívás olvasóinkhoz

Kedves Olvasóink! Bár még csak a 23. évfolyamnál tartunk, de készülve lapunk 25. jubileumi évfolyamára, szeretnénk, ha a tartalom és a megjelenés vonatkozásában közölnék a Szerkesztőbizottsággal észrevételeiket, megerősítő vagy bíráló véleményüket. Irodánk munkatársai várják leveleiket, esetleg telefonhívásaikat. Bízunk abban, hogy lapunk szebbé, tartalmasabbá tételében Olvasóink véleménye sokat segít, hogy a Presbiter külsőleg vonzóbbá, tartalmilag pedig még értékesebbé váljon. Ha vannak észrevételeik a kézbesítéssel vagy az előfizetési díjak fizetési módjával kapcsolatban, azokat is írják meg nekünk!

Szerkesztőbizottság

Azt olvastam a Bibliában... (16.)

...hogy az üdvözülők – tehát Isten választotainak száma **144.000**. (Jelenések könyve 14,1) Egy Jehova Tanúja azt magyarázta nekem, hogy ez kizárólag őreájuk vonatkozik. Ők az igazi keresztyének. Minden más keresztyén felekezet bálványimádó, igaz Istent tagadó, némelyik rosszabb a pogánynál. Helyük a pokolban. Ott majd elképzelhetetlen kínokban gyötrődnek hitetlenségük miatt. Én viszont azt válaszoltam, hogy a világon – múltban és jelenben – sokkal több Jehova Tanúja élt – több, mint a 144.000 – ők sem érezhetik magukat biztonságban e vonatkozásban. Ám azóta magam is bizonytalankodom, hogy Jézus megváltó halála valóban elegendő az üdvösséghez? Mit kellene még tennem, hinni, áldoznom?

* * *

Az előző számban szó esett arról, hogy a 666 és a 144.000 nem különálló jel, hanem egy ugyanazon kijelentés egy-egy tagja. János apostol 7 kisázsiai gyülekezetnek küldte biztató üzenetét. Ne rettenjenek meg az üldözőktől, mert Isten már elkészítette életük célját: üdvösségüket, amit mártíromságuk vállalásával s az abban nyújtott segítséggel máris megelőlegezett. Ugyanakkor legyenek részvételrel azok iránt, akik hitük megtagadása árán „megmenekültek”, mert ez annak jele, hogy e földi létet, akár a jólétet, többre becstelték az Isten közeli örök boldogságánál.

Kisázsia nyugati partvidékén voltak a leg-

jelentősebb görög anyanyelvű gyülekezetek: Efezus, Szmirna, Szárdisz, Filadelfia, Laodicea, Tiatira, Pergamon. Ezek egyúttal Kisázsia leggazdagabb, legjelentősebb városai. Politikailag minden akkori nagyhatalom támadásainak célpontja. S mivel köztudott, hogy a keresztyének ha szegények is, de jobb módúak, életvitelük okán is, ők külö-

nösen céltáblái a pogány hatalmasságoknak. Annál is inkább, mert bár tudják, hogy a világi hatalmasságok a Gonosz szolgálói, de imádkoznak megtérésükért. (Az viszont mindennapos tapasztalat, hogy az ember jóakaróit gyűlöli a legjobban. Pl. diák a tanárt, beteg a sebészorvost stb.)

János apostol a 144.000-es számmal bátorítja a gyengéket, biztatja a félelem rabjait. – Az igaz, hogy Dometianus császár (666) hívei adhatnak-vehetnek-kereskedhetnek, bankolhatnak.

Eközben irtják a Krisztus-követőket. (Jézus jele: 888) Viszont a keresztyéneknek elké-

sített helyük van a „144.000”-ben. Tehát az örök üdvösségben. Miért éppen 144.000? – Az soha nem ment feledésbe, hogy a 144.000 = 12 x 12 x 1000. Feltehetően Izráel 12 törzseről van szó, akik a 12 apostol és követői által részesültek a szent keresztségben, azaz megkapták Isten országa állampolgári bizonyítványát.

Mi ennek a történelmi háttere? A jeruzsálemi Sion-hegyi templom Isten dicsőségének, jelenlétének záloga. Nem véletlenül nevezik az egyházat „Sion”-nak. A hívők ugyanis Isten közelében élhetnek. Jézus idejében monumentálisan bővítették a templomot. Nagy Heródes egyetlen érdeme: a templombővítés. Sion hegye egyik felét részben legyalulták, hogy azzal magasítsák a másik részét. Így egy 144.000 négyzetegyeses plató jött létre.

(Akkor még ismeretlen volt a mai mértékrendszer. A mi méterrendszerünkhöz képest egy izráeli négyzetegyes körülbelül fél négyzetméter. Szorongva 144.000 ember fér itt el. (Tv-ből sokszor láthatjuk a manapság tartott péntek esti mohamedán istentisztelet résztvevőit. Tömegüktől nem látszik a föld...)

János apostol ezzel azt üzeni a világ összes egykori, mai és jövőbeli hitvallójának: Már elkészült a helyed a mennyei Jeruzsálemben: a mennyei Sion-hegyén.

Ezért énekeljük a gályarab magyar református igehirdetőkre emlékezve: „*Térj magadhoz, drága Sion, van még néked Istened!*”

P. V.

Az időben megjelent parancsolatai is öröktől fogva valók, ha azoknak az elrendelését tekintjük.

Augustinus: Az Isten városáról X/XII

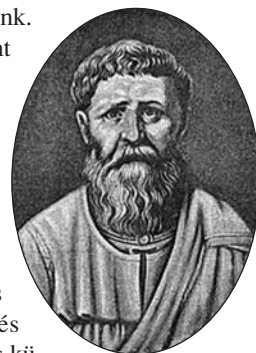
Ha e rövid mondatot figyelmesen elolvassuk, megdöbbenünk, hogy milyen sok irányba mutat, milyen szerzeágazó gondolatiságot rejt magában. Olyan, mint egy közlekedési csomópont, amelyből minden égtáj felé el lehet indulni. Szinte adja magát az idő és az örökkévalóság, vagy a megjelenés és az elrendelés önálló jelentésének, illetve ezek kapcsolatának vizsgálata. Bevallom, ha ezekre gondolok, magam is erős vonzást érzek, és nem könnyű ellenállni. Igen, a föntiekről is érdemes volna hosszabban meditatálni, számomra az elsődleges üzenete mégis mást jelent, s bár tudom, hogy az említetteket teljességgel nem lehet megkerülni, a hangsúly mégis máshova esik. Jakab apostol jut eszembe, aki a világosság Atyjáról ezt mondja: Ő az, „*akiben nincs változás, sem*

Apropó

fénynek, sem árnyéknak váltakozása” (1,17). Mi, akik az állandó váltakozásnak vagyunk alanyai, mindent átalakulásban élünk meg. Fejlődés. Fény és árnyék. Múlt, jelen és jövő. Ám amikor absztrakt fogalmakkal szembesülünk – örökkévalóság, idő –, már bajban vagyunk. Isten azonban éppen az állandóságával győzi le mindezeket. Ami az időben megjelent, az nem új, mert Ő mindig ugyanaz. És ez az *ugyanaz* nem más, mint az Ő lényege. Ő az az univerzumi állandó, akiben az elrendelés és a megjelenés, az idő előtt és az időben létező nem más, nem külön kategória. Benne *nincs változás*, ezért a parancsolatai azt az ősinformációt közvetítik, amely már kezdetben megvolt. Önmagát adja. Mégpedig az idők teremtése előtti önmagát. Törvényeiben tehát Isten arcának mozaik darabjait láthatjuk, mégpedig anélkül, hogy a változással, vagy annak bármilyen jelével

kellene számolnunk.

Íme a törvény, mint időutazás. És éppen ez az időutazás döbönt rá arra, hogy a megismeréshez nincs is szükség időutazásra, mert nála az elrendelés és a megjelenés egygyé válik. Nincs külön idő. Lényében nincs változás. Meghökkenítő és csodálatos. Meghökkenítő, mert új aspektust tár elénk, és csodálatos, mert az utazás végén Isten áll! S ez a szembesülés egy pillanat alatt ismét a jelenbe hoz, megismertet önmagunkkal, hogy jövőnk is legyen, amely egy újabb időutazás, de immár üdvös megérkezés a mindig ugyanaz Istenhez.

Apostagi Zoltán

Egy rovat záróüzenete: „Az igazság megszabadít titeket” (Ján 8,32)

A presbiter munkamezeje

„Megint beszélünk, s csak beszélünk,
A nyelv mozog, s a kéz pihen:
Azt akarják, hogy Magyarországot
Inkább kofa, mint hős legyen.”
(Petőfi Sándor)

Búcsúzik a rovat. Több, mint három éven át – húsz folytatásban – olvashattunk arról, hogy nem „beszédből” áll Isten országa, hanem soha véget nem érő munkából. Amint minden nap tartogat halaszt-hatatlan teendőket (nagyon ráfizet az, aki azt mondja: „majd holnap is lesz nap...”), úgy a presbiteri szolgálat is. Az eddig tárgyalt feladatokon túl még sok teendőnk lenne. Aki ilyenről tud, írja meg. A 455. énekből sok ihletést kaphatunk!

Közéleti választások évében vagyunk. Azzal még nem tettünk eleget keresztyén és politikai kötelességünknek, hogy szavazatunkat elhelyeztük az urnában. Biztosak vagyunk abban, hogy sok presbiternek feltűnt a tévéhíradókban a megannyi nyomdafestéket nem tűrő undorító káromkodás, gyalázkodás, gyermekeket rontó gesztusok. (Gyermekkoromban a legaljasabb ko(r)csmá is illetanodának volt mondható ehhez képest.) S ezek az urak – hölgyek ezt nem tették – akarnának országot boldogítani. S az első ülésen mire vagy kire tesznek esküt? Esküszegésért még senkit nem dorgáltak meg az ország házában... S a trágárkodás akkor érte el csúcspontját, amikor felmerült a budapesti Szabadság téri szobor ügye.

Mivel az 1944. március 19-én Magyarországot erőszakkal megszálló német csapatok három hozzátartozómat végezték ki, három szemponttal szeretném segíteni azt, hogy a presbiterek, ha kérdezik őket – mert kérdezik! –, hiteles, pontos választ adhassanak.

1. „Magyarország Hitler utolsó csatlósa.”

Nemcsak Krisztus tanítványaként, s magyar állampolgárként, de normális emberként utasítom el e kommunizmus alatt kiagyalt jelszót. Ezek szerint Franciaország, Dánia, Hollandia Hitler élenjáró csatlósa? Magyarországot csak 1944. március 19-én tudták megszállni. Ebben elévülhetetlen érdemei vannak a Kormányzónak és az akkori kormánynak. Sok bölcs történésziünk hallgat arról a tényről, hogy az akkor tartott rendkívüli kormányülésen Zsindely Ferenc presbiter, egyházmegyei kurátor, „mellesleg” kereskedelmi és közlekedési miniszter (1891–1963) fegyveres ellenállásra tett javaslatot arra az esetre, ha egy német katona átlépi a szuverén Magyarország határát. A többség – félelemből-e vagy Quisling módjára – leszavazta. Erre ő tüntetően lemondott. Az okos többség (ez is „demokrácia”) attól félt, hogy a német hadigépezet egy órán belül megsemmisíti az odavezényelt egységeket. Arra nem gondoltak, hogy az elhúzódó háború

során százszor annyi ember vérzik el... S arra sem gondoltak, hogy majd az új rendben még Benes sem meri kimondani a sokszor szajkózott mondatot.

Az, aki ellenzi a Szabadság téri emlékművet – részletesen nem indokoljuk –, legszívesebben lebontatná a Muhi csatára vagy a mohácsi csatavesztésre emlékeztető emlékműegyütteseket. Megsértjük vele a mongolok vagy a törökök emberi méltóságát...

2. Örögi kijelentés: „A magyarság eredendően antiszemita”

Ezt hirdette fél évszázadon át a kommunista-marxista „történettudomány”. Maga a kifejezés teljességgel értelmetlen, azaz bolond. Először is az a Wilhelm Marr találta ki, aki a Kommunista Kialtvány szerzőjének, Marx Károlynak volt tanítványa. (Utóbb a német Bismarckhoz csatlakozott, s e minőségében lett Hitler előfutára...) Másodszor az egész arab világ sémi, harmadszor: a világ zsidó vallású lakosságának 90%-a nem sémi eredetű...

Vajon milyen titkok, megállapodás-megszegések előzik meg 1944. március 19-ét? A talányok sora gróf Teleky Pál miniszterelnök öngyilkosságával kezdődik, s titkára, Soos Géza különös halálával végződik. Az SDG főtitkára, majd elnöke gazdája halála után a Külügyminisztérium skandináv osztályának vezetője lett. A bámulatos memóriával rendelkező Soos Géza mindenkinél jobban ismerte a finn-szovjet háború titkait, Katyn valóságát, s közvetve a majdan szovjet megszállás alá kerülő Kelet-Európa kérdéseit. A híres-hírhedt Auschwitz-jegyzőkönyvet – miután eredetiben megkapta – Éliás József református lelkész útján angolra fordítva átadta Horthy Miklósnak, ő eljuttatta az angolszász hatalmaknak.

A bevonuló, országot megszálló németek első dolga a budapesti gettó létesítése és abban 250 ezer budapesti zsidó tömörítése. Ide irányították a hírhedt Eichmann kommandót, valamint Nyitrából és a Partiumból 2000 csendőrt. Soos Géza – Horthy Istvánné közvetítésével – rábírta a Kormányzót arra, hogy parancsot adjon ki Koszorius ezredesnek az Esztergomban a németek elől elrejtett páncélosok Budapestre irányítására. Ezek elfoglalták a főváros stratégiai pontjait, s elűzték Eichmann, kommandósait és a csendőröket. A gettó lakói ekkor megmenekültek. Soos Géza egyébként a magyar Antifasiszta Ellenállás vezérkarának tagja!

A háborút követően római nagykövetté akarták kinevezni, ám megtagadta a Kommunista Pártba való belépést. Még a közvetett együttműködést is. A KGB utasította az ÁVÓ-t Soos Géza likvidálására. Ám éppen az az ÁVÓ-s őrnagy csempészte ki őt az országból, kinek hozzátartozói Soos Géza megmentettjei voltak... Miért titkolják el történészeink Soos Géza szerepét? A környező és későbbi szocialista országokban 1941 végére szinte teljesen kiirtották a zsidóságot. Magyarország pedig többszázezer üldözött menedékhelye volt!

3. Mindenütt azt olvashatjuk, hallhatjuk „mértékadó baloldali értelmiség” részéről, hogy „Magyarországon terjed a fasizmus”.

Magyarországon soha sem létezett „fasizmus”. De még Németországban sem. Az olaszországi Mussolini-féle szocialisztikus mozgalmat nevezték így. A kifejezést a szovjet kiskatonák terjesztették el, amikor német katonák után kutakodtak... (Akit így neveztek, azt ki-vegezték!) A sok ezzel ellenkező tény közül elfelejtik megemlíteni, hogy a magyar nép Kr. u. 741-től tudatosán – különböző fokon – sorsközösségben él Izráellel... Akkor fogadta el a „Tízparancsolatot”, magát azt, amit mi maiak Ószövetségnek nevezünk!

Ezeket azért írtuk le, hogy jó 30 ezer presbitert ne tudjon félrevezetni a Sátán hazug hada, s környezetében tudjon szakszerűen felvilágosítani.

Dr. Papp Vilmos

100 éve született Marosvécs „ura”, Erdély református jótevője

báró Kemény János **(1903–1971)**

Életregényének címe: Kakukffiókák. Másfél évtizeden át a kolozsvári Magyar Nemzeti Színház igazgatója és fenntartója, Marosvécsen segédlelkész és várúr. Ugyanott az eklézsia kurátora. Erdély leggazdagabb és legszegényebb embere. Mészégetők mellett segédmunkás, az erdélyi magyar kulturális élet legbőkezűbb mecénása... Igen színes, céltudatos „kötéláncos” életű embert ismerhetünk meg személyében.

Ismerkedjünk tehát meg vele. Általa Erdélyt ismerjük meg. Majdani édesapja Erdély leggazdagabb családjának reménybeli családfője. Fejedelmi származék. Brassó városában tölti huszártiszti napjait. Ám mert nagy szoknyabolond hírében állt, sok bajt okozott családjának. Ezért Bécsbe helyezték. Ott viszont könnyelműen kezességet vállalt – szélhámosnak bizonyult – parancsnokának. Miatta óriási adósságba keveredett. A családi tanács ugyan kifizette a banki tartozást, ám lemondatta az örökségről és Amerikába száműzte. Kikötői rakodómunkásként kereste kenyerét, s vett feleségül egy szépséges özvegyet két gyermekkel. Így született meg Kemény János. Nem báróként...

Otthon, Marosvécsen viszont nagy baj támadt. A majorescónak – a Kemény dinasztia fejének – nem született fiúgyermek... Így a család – mert magva szakadt volna – hazahozatta a kis Jánost, s természetesen vele édesanyját és két mostoha-testvérét. Hatalmas támogatást biztosítottak ennek a csonka családnak. Jánoska – ekkor még másfél éves – Marosjárán nevelkedett magyar és román pajtások körében. A marosvécsi kastély küszöbét egyetlenegyszer léphette át. Nem kell különösképpen hangsúlyozni, hogy a magyarországi és erdélyi arisztokrácia nagy figyelemmel kísérte Jánoska fejlődését. Tisza István miniszterelnök a saját gyermekei részére tartott zsúrokra rendszeresen meghívta és elvárta Kemény Jánost és anyját. A tehetséges gyermek Kolozsvárott elvé-

gezte a középiskolát, a teológiát. Húszéves korára közgazdasági diplomát is szerzett.

Amikor 22 éves lett, váratlanul elhunyt a marosvécsi gyermektelen várúr. Jánosra szakadt a hatalmas vagyon. Ennek egyik tétele 35.000 hold erdő a Kelemen-havasokban. Mit csinál ilyenkor egy fiatalember? Mindenesetre nem kártyázott, nem szertelenkedett, hanem feleségül vette a görög-skót származású Augusta Patont, aki erdélyi nagyszonnyá lett. Több gyermekük is született. A marosvécsi várba keresztelő után minden falusi gyermeket fel kellett vinni, hiszen mindegyiknek keresztszülei lettek. A fiúk néhány hold földet kaptak, a lányok annyi pénzt, hogy majdan, ha férjhez mennek, kikerüljön a teljes hozomány.

A gyülekezetnek állandó segédlelkésze, aki ténylegesen prédikált is. A templomot fényesen rendbe tette. A kolozsvári magyar Nemzeti Színház fenntartását már említettük. Emellett megszervezi az Erdélyi Helikon írói kört és a Szépművés Céhét, ennek kiadóját. Mintegy három tucat író gyűjtött egybe. Évenként rendezték a híressé vált marosvécsi írótalálkozókat. Tamási Áron, Makkai Sándor, Berde Mária, Molter Károly, Nyirő József, Kós Károly és sokan mások tartoztak ide. Igaz, hogy mindeközben rohamosan fogy az erdő, viszont az erdélyi magyar művelődés és a reformátusság folyamatosan erősödik.

Így szakadt Erdélyre a kommunista hatalomátvétel. S mivel az elvtársakat a mágánások vagyona érdekelte, báró Kemény Jánossal pórul jártak. Tőle már nem sokat tudtak elvenni. Jézus Krisztus szava: „Eredj, add el vagyonodat és oszd szét a szegények között, és jer és kövess engem” szó szerint teljesült a fejedelem ivadék életében.

Úgy álltak bosszút rajta, hogy a mészégetők mellé rendelték segédmunkásnak a hegyekbe. Követ talicskázott. Zsuzsanna leánya is vele tartott. Mivel tudatosan és hitben gazdagon élt, nem csüggedt el. Ké-

sőbb „jobb napok” virradtak reá. Portás lehetett a marosvásárhelyi színháznál...

Végakarata az volt, hogy marosvécsi falusfelei temessék el a vár kertjében. (A várban elmeogyógyintézetet rendeztek be.) „Éljen a magyar kultúra!” Tisztelői – köztük Sütő András – elérték, hogy a marosvásárhelyi Kultúrpalotában ravatalozhassák fel. Innen száz gépkocsiból álló menet vitte Marosvécsre, ahol tízezer ember várta. A várkertbe helyi fiatalok – keresztgyermekei – vállukon vitték fel. Ott nyugszik kéznyújtásnyira a Kós Károly által kőből faragott „Helikon asztal”-tól. Szomszédja lett Wass Albert...

Kis síremléke mellett még kisebb bronzlapba öntve olvasható Jékely Zoltán búcsúszava:

„Míg volt miből
mindenkinek adott.
Élete áldás volt: agapé!
Vándor, ne kérdezd:
vissza mit kapott?!
Tisztábban állhat így
az Úr elé,
hogy mindene, mi volt:
Mindenkié.”

Regényei halála után jelenhettek meg. Köztük: Kakukffiókák, Vízi boszorkány, Vadpáva és a többiek. Vegyük elő őket! Aki keresi, megtalálja.

Dr. Papp Vilmos

**Ez a lapszámunk a Magyarországi Református Egyház Zsinatának hathatós anyagi támogatásával jött létre.
A Magyar Református Presbiteri Szövetség ezúton is köszönetét fejezi ki a támogatásért.**

MAGYAR PRESBITER

AZ ORSZÁGOS REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG KÖRLEVELE

Szerkesztőség:
Budapest, VII. Vilma királyné-út 5.
Telefon: 134-045.
Kiadóhivatal: XIV. Hermina-út 51.
Megjelenik évente ötször.

Főszerkesztő:
DR. RAVASZ LÁSZLÓ.
Felelős szerkesztő:
SZABÓ IMRE

A Magyar Presbiter az összes presbiternek az ORPSZ. tagdíj fejében jár.
Kérjük a presbiterünkhöz, hogy ez a tagdíjat, amely évi 1 Ft, mulasztatlanul küldjék be. Akiknek a névük nem szerepel a lapunkon, azoktól 120 Ft befizetését kérjük.

150 éve született Balogh Jenő

az Egyetemes Református Konvent

és az Országos Református Presbiteri Szövetség világi elnöke

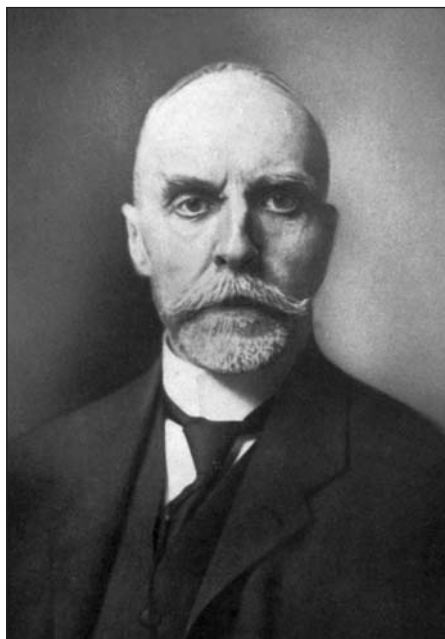
„Adja a Mindenható, hogy presbitertestvéreim teljes mértékben ismerjék fel életük főcélja gyanánt: szolgálni egyházunkat, valamint nemzetünk haladását, és ki-ki azon a helyen, ahová őt a Gondviselés állította, legyen áthatva küldetésének tudatától. – Az Úr áldja meg és vezérelje jószándékaikban presbitertársaimat!”

Nehéz időkben, „Vihar után” címmel mondta, írta ezeket a tudós jogász, gróf Tisza István kormányának igazságügyminisztere (1913–1917), a Magyar Tudományos Akadémia korábbi főtitkára (1920–1935, illetve másodelnöke 1940–1943-ig), a dunántúli egyházkerület főgondnoka (1921-től), az Egyetemes Református Konvent (1932-től) és az Országos Református Presbiteri Szövetség világi elnöke 1946-ban a *Magyar Presbiter* augusztus havi számának vezércikkében.

„Most is meghatva emlékezem meg arról, hogy a magyar presbiterok és hitves-társaik évszázadok óta minő felebaráti szeretettel áldoztak és munkálkodtak a szegények, a szűkölködők, a menekültek, a betegek, a halálra váltak érdekében.

A magyar reformátusok között évszázadok előtt élt nagy úttörők: Károli Gáspár, Apáczai Cseri János, az erdélyi tanár, Bod Péter magyarigeni lelkész, és akit mindnyáján még többet emlegetünk, Szenczi Molnár Albert és annyian mások előbbre vitték a magyar nemzeti művelődést; a múlt században pedig az örök időkre világitó lángeszű költő, tudós és tanár, a szegény nagyszalontai földművesnek sok küzdelmet kiállott fia, Arany János az egyetemes emberi művelődést is előbbre vitte. Fohászkodom: Adja Isten, hogy a mostani új korszakban a magyar református presbiterok között is mindenkor akadjanak olyanok, akik a régi kötelességek folytatása, és a reánk hárult új tennivalók hűséges teljesítése mellett mindenkor lelkiismerete-

sen közreműködnek avégből, hogy nemzetünk szellemi és lelki téren is emelkedjék, haladjon, és Isten kegyelmes segítségével újabb felvirágzáshoz jusson.” (*Magyar Presbiter*, 1946. augusztusi száma.)

Úgy hisszük, ő, a Devecserben 150 éve, 1864. május 14-én született Balogh Jenő (1864–1953) is ilyen ember volt.

1900-tól 1910 decemberéig a budapesti egyetemen az egyik büntető anyagi és per-jogi tanszékének nyilvános rendes tanára volt, többek közt jelentős a magyar börtön-ügy, és a fiatalokékkal tanúsított bánásmód, a prevenció, a patronázs területén kifejtett munkássága. Ezzel összefüggésben 1909-ben saját vagyonából megalapította a dunaalmási szeretetházat. 1910-ben politikai pályára lépett.

Érdeklődését és kitartását is jól bizonyítja, hogy a bűnügyi embertan tanulmányozása kedvéért még 1919-ben az orvosi egyetemen elvégzett két félévet.

1920-tól az Akadémia főtitkára.

Jellemző rá, hogy nem vette föl, hanem az Akadémia költségvetésébe beépítette főtitkári tiszteletdíját, s mikor működése utolsó éveiben végre beköltözhetett a főtitkári lakásba, annak rezsijét, levelezésének költségeivel együtt maga állta.

A 30-as években az ő közreműködésével biztosítottak Bartók Béla számára munkaszobát az Akadémia székházában, s egyúttal, hogy népzenei feldolgozó munkáját zavartalanul végezhesse, felmentést szerzett neki a zeneakadémiai zongoratanítás alól.

Mindig is szociális érzékenységeről tett tanúbizonyságot, minden szélsőség és kirekesztés, megbélyegzés ellen felemelte a szavát: mint a református konvent elnöke, főrendiházi tagként felemelte a szavát a zsidótörvények ellen, s nem szavazta meg azokat. Később pedig, 1945-től az újabb támadásokkal szemben, hajlott kora ellenére is igyekezett védelmezni megtépázott egyházát, s ezen keresztül, amennyire lehetett, az egész magyarságot. (Például „Szirt a habok közt”, melyben a felsőcsallóközi magyarság tervezett kényszerkiteleptése ellen emeli föl a szavát. *Magyar Presbiter*, 1946. október hó.)

Híve volt a felekezetek közti megbékélésnek. Maga is jó véleménnyel volt a katolikusokról, hiszen a pápai reformátusoknál eltöltött két év után, mivel szüleiével Győrbe költözött, az ottani bencéseknél fejezte be gimnáziumi tanulmányait. 1937. augusztus 29-én, a református presbiterok székesfehérvári országos kongresszusán elhangzott megnyitó beszédében hangsúlyozta:

„Hirdetjük és ápoljuk a felekezeti békét. Ragaszkodunk sokszázados történelmi alkotmányunkhoz, és külföldi kísérleteknek nem vagyunk hajlandók kitenni ezt az alkotmányt. Gyorsan halad az idő, s az emberiség haladásából a mi nemzetünknek is ki kell vennie részét.”

(*Magyar Presbiter*, 1937. október, 4. oldal. Magáról a VII. országos kongresszusról röviden már megemlékeztünk. *Presbiter*, 2010. 4. szám, 3. oldal.)

Reméljük, presbitertársainkkal együtt a kerek évforduló kapcsán egyházunk, s az összmagyarság is megemlékezik róla, s nem engedjük feledésbe merülni a kálvinista puritanizmus egyik legigazabb, példamutató képviselőjének oly rokonszenves alakját.

Dr. Kis Domokos Dániel

A Vajdácskai Református Cigány Gyülekezet

Ha Sárospatak központját kelet felé elhagyva átkerékpározunk vagy autózunk a szép széles Bodrog hídon, s rácsodálkozunk a méltóság-teljesen hömpölygő víztükörrre, s a vár gyönyörű történelmi látképére, máris csak egy-két élesebb kanyarra kell vigyáznunk és egyenesben is vagyunk Vajdácra felé.

A svájci vendégnek talán természetes, hogy ilyen jó minőségű vonatúton gördülhet tovább az alig néhány kilométerre lévő Vajdácra.

Mi viszont, akik itt élünk, nem tudunk eléggé hálát adni Istennek ezért a nagy megyei, nemzeti ajándékért, hiszen évtizeden át az út már teljességgel járhatatlan volt.

Nagy kegyelem, hogy a szívtől szívig, gyülekezettől gyülekezetig érő utak az ellehetetlenült közlekedési viszonyok között sem zártak le, sőt egy sajátos kapcsolat éppen ezekben az időkben épült meg.

Annak a hídépítésnek, mely a helybeli református gyülekezet és a cigány gyülekezet között születt, mindnyájunkkal együtt őszinte és szükséges munkálója volt a helybeli tudós lelkipásztor *Bihari Sándor* és kedves lelkipásztor felesége, *Bihariné Tarr Zsuzsanna*. Mindkét fiatal lelkipásztor aktívan vett részt az Akadémia oktatási programjában, a presbiteri képzés összeállításában és az adminisztrációjában is. Amikor *dr. Börzsönyi József* esperes-professzor úr példás és irányt adó kezdeményezésére a református cigány gyülekezetek a zempléni egyházmegyében befogadást nyertek, sőt koreai lelkésztestvérünk, *Rev. Choi Young* és családja és az egész Presbiteri Szövetség-i és koreai közös missziói munka is nagy megbecsülést kapott, Vajdácra lelkészi és presbiteriumi vezetése az elsők között törekedett a kapcsolatot és annak terhet felvenni. Ez a magatartás azóta is töretlen hűséggel, nagy felkészültséggel, mind a tanításban, mind a lelkigondozásban jelen van és folytatódik. Ennek egyik szép gyakorlata az is, hogy a gyülekezet szeretett gondnoka, *Géresi Ferenc*, illetve néhány tagja, *Gadóczy Lászlóné*, *Anna* rendszeresen és segítőtleg is látogatják az alkalmakat, *Pápai Istvánné* testvérnővel egyetemben. *Rehor Lászlóné*, *Gizike* néni pedig már szinte a nagymama áldott szolgálatát tölti be a nagyon szerény, de nagyon tehetséges koreai *Lidike* életében, aki szüleiével együtt szintén Vajdácra lakik egy idő óta.

A kölcsönös érdeklődés jegyében írjuk le, hogy az 1300 lelket számláló községnek, melynek magas dombon gyönyörű református és katolikus temploma is van, mintegy 300 fős református gyülekezte van. A település eredetileg színtiszta református volt, de a Rákóczi Szabadságharc leverése után nagy rutén, görög katolikus közösségeket telepítettek le. Így ma mintegy egyharmad részben református, római és görög katolikusok lakják a községet. A nagyon szép természeti megjelenésű település az átlagot messze meghatározóan rendezett, sok hasznos felszereltséggel, jó szervezethez, üdülő és halászati központtal, ipari és mezőgazdasági üzemmel is.

A cigány gyülekezet élete mintegy négy évvel ezelőtt is több kapcsolaton át indult el. Sárospatakról is kaptak látogatást, majd nagy meglepetés volt *Zsiga Zsolt* testvérünk számára, amikor felfedezte, hogy az egyik utcában éppen kedves felesége, *Erika* unokatestvérének, *Kanalas Jánosé*-nak a háza előtt áll.

Jánosék sok gyermekes család, akik készségesen megnyitották otthonukat az érdeklődők befogadására, majd amikor a koreai testvérek áldozata folytán mintegy 4 évvel ezelőtt az önálló gyülekezeti ház is megépült, annak is gondnokai lettek, sőt e soroknak íróját keresztaapának is megkérték...

A látványos külső épüléssel együtt meg kellett tapasztalni a gyülekezeti élet belső feszültségeit is, melynek gyógyítására a legjobb orvos maga az evangélium, ha engedünk útmutatásának az életünkben. *Zsolték*, *Erikáék*, sőt mások is a tiszakarádi gyülekezetből a mai napig rendszeresen átjárnak a heti alkalmakra. Jelenlétük áldást és örömet jelent, ahogyan a kedves zenész, énekes házaspár szolgálata is.

Sok szép és hasznos gyakorlati elgondolás foglalkoztatja *Choi Young* és *Anna* szívét, melyből a gyülekezet tagjai számára is áldások származhatnak. Örülünk a közösség vezetőivel való jó kapcsolatnak, kölcsönös megbecsülésnek. Tudni kell, hogy évente akár többször is nagy koreai látogató közösségek veszik igénybe az itteni turisztikai pihenőközpontot. Kihívások, gyógyulások és reménysek közepette tanuljuk együtt Jézus nagy igéjét: „nálam nélkül semmit sem cselekedhettek” és ismételtjük a II. Helvét Hitvallás tételét: mindenképp jól reméljünk!

D. Szabó Dániel

Egységesülő kárpát-medencei szövetségeinkért

„Szélesítsd ki sátorod helyét, és hajlékidnak kárpitjait terjesszék ki; ne tiltsd meg; nyújtsd meg köteleidet, és erősítsd meg a szegeidet. Mert mind jobb -, mind balkézre kiterjedsz, és magod népeket vesz örökségbe, és pusztá városokat megnépesítenek” (Ézsaiás 54,2-3).

Szeretett kárpát-medencei Presbiter Testvéreink! Úgy éreztük és tapasztaltuk az elmúlt évek folyamán, hogy ez a fenti Ige foglalja össze leginkább, amit Isten Szövetségünk, Kárpátmedencei Szövetségeink életében elvégzett és végez.

Részben több leszakított testvéri területen is részt vehettünk az alapítás közös szolgálatában, részben a továbbképzés testvéri kiváltságában is.

Nevezett szövetségeink együttműködéseiben részben az elnökségek találkoznak és tanácskoznak évek óta rendszeresen, részben a legnagyobb létszámú konferenciák népe éli át és fejezi ki az egy test tagjainak lelki-történelmi egységét.

Szolgálatunkat, egyházunk és népünk életét Isten országának meghirdetett és megismert programján belül kívánjuk szemlélni és hordozni. Mindezeket Isten és egész népünk előtt megerősíteni, demonstrálni szeretnénk az ősz folyamán, a legszelebb egyházi és társadalmi képviselő jelenlétében, az ügyszó méltó helyen és időben.

Kérjük, hogy mindezt, mint az év egyik legjelentősebb eseményét hordozzuk imádságban és híradásban.

A „Kárpátmedencei Presbiteri Szövetségek”

Presbiteri imanap – június 15.

Évről-évre meghirdeti Szövetségünk a presbiteri vasárnapot. Szeretnénk, ha a gyülekezetek előtt is hangsúlyt kapna a presbiteri szolgálat. A Presbiteri Szövetség kiemelten fontosnak ítéli, hogy a presbiteriek évente legalább egy alkalommal úgy legyenek együtt, hogy **a presbiteri gyűlésnek legfőbb napirendi pontja a közös imádság legyen!** Egy ilyen imanap mind a presbiteriek közti közösségnek, mind az egész gyülekezetnek épülésére és erősödésére szolgál.

Kérjük lelkipásztor testvéreinket – és erre a presbiteriek időben hívják fel az ő figyelmüket –, hogy ezen a vasárnapon az istentisztelet is váljon a presbiteri imanap részévé. Hordozza imádságban az egész gyülekezetet a presbiterieit, kérve, hogy tudják betölteni méltóan elhívásukat. Az igehirdetés témája is kapcsolódjon az imanaphoz, akár az imádságot (pl. Fil 4,6), akár a presbiteri szolgálatot (pl. 1Tim 3,1-13), vagy a kegyelmi ajándékokat (pl. 1Kor 12,14-31) választva textusként.

Az imanap kapcsolódhat közvetlenül az istentisztelethez úgy, hogy a presbiteriek az istentisztelet után együtt maradnak lelkipásztorokkal imaközösségre, vagy kisebb gyülekezeti közösség esetén az egész gyülekezet együtt imádkozhat az istentisztelet végén. Ahol ez nem járható, ott jöjjenek össze a presbiteriek külön, koradélután imanapi presbiteri gyűlésre.

Jó lenne, ha ebben is egység és szép rend uralkodna az egész magyar református egyházban, de ha esetleg már a missziói

programban erre a napra más rendezvény kapott helyet, akkor is *hangsúlyozottan kérjük, hogy minden gyülekezet keressen egy alkalmas vasárnapot a presbiteri imanap megtartására!*

Bár szükséges, hogy minden tanácskozásunkat megelőzze a közös ima – mégis különösen megszentelt alkalom az, amikor teljes figyelmét arra tudja fordítani a presbitérium és lelkipásztor együtt, hogy

- Mennyei Urát dicsőítse,
- Neki hálát adjon mindenért,
- Neki vallja meg bűneit és mulasztásait,
- Tőle kérjen ezekért bocsánatot,
- és elé tárja minden kérését gyülekezetével kapcsolatban:
- imádkozzon lelkipásztoráért,
- imádkozzon a betegség, idős kor, vagy az anyagi gondok terhére hordozó egyháztagokért,
- együtt vigye Isten elé azt a világi közösséget, amelybe plántálta az Úr a gyülekezetet (az egyházközséget),
- és együtt könyörögjenek az egész országért, annak békéjéért,
- vezetőiért,
- a föld terméséért, az új kenyérért,
- hogy legyen mindenkinek munkája, tisztességes megélhetése,
- hogy kötéssenek házasságok, szülessenek gyermekek,
- kérjenek nyitott szívet az Ige befogadására,
- és oltalmat az Egyház ellenségeivel szemben.

Dr. Viczián Miklós
missziói titkár

NYITOTT SZEMMEL

Filmrevitt Biblia

Köztudott, hogy korunkban a Biblia sok részletét feldolgozták már filmen. Ezen belül Jézus Krisztus életét, a róla szóló evangéliumokat különösen sokféle variációban. Nagy ünnepek alkalmával a tv-adók is minden esztendőben bemutatnak néhány alkotást ezek közül. A rendszerváltás óta eltelt évtizedekben már szép számmal láthattunk az evangéliumot – hol jobban, hol kevésbé jól – feldolgozó filmeket.

Természetes, hogy jómagam is – bibliaolvasó keresztyén ember lévén – érdeklődéssel nézem meg ezeket. Fontosnak tartom bemutatásukat; no meg azt is, hogy mennyire tudják helyesen közvetíteni a Bibliában olvasható dolgokat. Annak örülök is, hogy – általában – nem materialista, „mitológizáló” megközelítésben mutatják be az evangéliumi történeteket. De annak már kevésbé, hogy a látható filmek következetesen, egyoldalúan a katolikus teológiához igazodnak. Nem tudom,

hogy ennek oka az, hogy protestáns művészek nem alkotnak e témában, vagy a hazai filmforgalmazás egyoldalú.

Tartok tőle, hogy sok reformátusnak sem tűnik fel az, amiből egyből látni a katolikus szempont érvényesülését... Tessék mondani, ki látott már olyan Jézusról szóló filmet, amelyben feltűnnek Jézus testvérei is?... Mármint Jakab, József, Júdás, Simon, vagy nővérei!... Pedig családi hátterével amúgy foglalkoznak a bemutatott filmek, de Jézus mindegyikben egyke, mintha Márk 6,2-4, vagy Mt 13,53-58 nem is lenne a Szentírásban! Jelzett textusokban szerepel nevük is, de „Jakab, az Úr testvére” az apostolok szétszóródása után mint a jeruzsálemi gyülekezet vezetője is szerepel (Gal 1,19). Persze lehet, hogy akad olyan film is, amelyben szerepelnek – de én még nem láttam eddig olyant... Azt viszont el tudom képzelni, hogy ha megjelenének valamely filmkockán, Róma fel-

háborodással tiltakozna ellene, hiszen az „örökkészeplőtelen szűz” Máriának (Jézuson kívül) nem lehetnek gyermekei (szerintük)! Ugyanis ha Máriának egyszerű, korabeli hús-vér családja módjára születtek sorban gyermekei – ez nem fér össze a Máriában az „Egek Királynőjét” tisztelő kultusszal!

Néhány éve a Szentföldön régészek olyan kőkoporsót találtak, amelyen „Jakab, az Úr testvére” felirat szerepelt. Az erről szóló kis hír nagy tiltakozást váltott ki a katolikus egyházi körökben: egyből hamisítással vádolták a régészeket – mondván: lehetlent állítanak...

A teológiai különbség tehát az események bemutatásában is tetten érhető. Mi, reformátusok (de általában az evangélium szerinti keresztyének mind) Jézus anyját Istennek példaadóan engedelmes, alázatos, életével szolgáló, ugyanakkor földi, hús-vér izraelita asszonynak tekintjük. Míg a Római Egyház – Jézushoz hasonlóan – abszolút büntelen, minden szexualitástól mentes, égbe felvitt, emberfeletti lénynek tekinti. Bár azt mondja, nem imádja – imádkozik hozzá...!

Kövespataki László

Köszöntjük a dunántúli DESz-t!

Április 11-én Pápán, a Dunántúli Református Egyházkerület presbiteri konferenciáján régen várt esemény történt: megalakult a Magyar Református Presbiteri Szövetség Dunántúli Egyházkerületi Szervezete. Miért volt erre szükség?

Az MRPSz legfontosabb szerve az országos közgyűlés, amelyen szervezeti joggal a területi szervezetek elnöksége, tehát a területi elnök, alelnök, titkár és a közgyűlési küldöttek vesznek részt. Azok a tagjaink, akiknek az egyházmegyéjében még nincs területi szervezet, a közgyűlésen részt vehetnek, de nincs beleszólásuk a Szövetség tevékenységébe, szolgálataiba. A Dunántúli Református Egyházkerületben – a reformátusok csekély számáránya miatt is a lakossághoz viszonyítva – korábban csak a Tatai Református Egyházmegye területén élő tagjaink létszáma érte el a területi szervezet megalakításához szükséges minimumot. Annak érdekében, hogy az Egyházkerület többi megyéjében élő tagjaink képviselését közgyűlésünkön létrehozzuk, egyházkerületi szervezetet kellett alakítanunk. Egyházkerületi szervezet már évekkel ezelőtt létrejött a Tiszántúli Református Egyházkerületben is, amikor még sem a Szatmári, sem a Szabolcs-Beregi Területi szervezetünk nem alakult meg. Ők képviselik még ma is a Nyírségi és a Bihari Egyházmegyéjében élő tagjainkat, ahol még nem alakult területi szervezet.

Emellett az is fontos, hogy Szövetségünk céljai között szerepel a hasznos kezdeményezések, tapasztalatok terjesztése más egyházkerületekben is. A Dunántúli Egyházkerület gazdag programú presbiteri konferenciákat rendez, lehetőséget adva arra, hogy presbiteriek megismerjék egymás gyülekezeti életét, egymás hitéből épüljenek és beszélgetsenek örömeikről és gondjaikról. Ezekből az alkalmakból is szeretnénk meríteni és országosan hasznosítani, ami a Dunántúlon

bevált. Ugyanakkor fontos az is, hogy a Szövetség által szervezett hitmélyítő és képzési alkalmak össze legyenek hangolva az Egyházkerület elnökségével, kerülve a fölösleges vagy nem ajánlott tematikus átfedéseket és időpont-ütközéseket.

A DESz alakuló közgyűlésén a jelenlévő tagok megválasztották annak elnökségét, melyre a jelölést – nagytiszteletű esperes testvéreink készséges ajánlása alapján – az országos elnökség tette meg. A közgyűlés egyhangúlag választotta

meg a következő területi elnökséget:

Elnök: *Kovács Attila* (Balatonalmádi, Veszprémi Em.)

Alelnök: *Kohán Zoltán* (Győr, Pápai Em.)

Titkár: *Kerekes Ferenc* (Rábatötös, Órségi Em.)

Közgyűlési küldöttek:

Miklós András (Székesfehérvár, Mezőföldi Em.)

Bogáth István (Kömlöd, Tatai Em.)

Halász Attila (Nemesdiás, Somogyi Em.)

A területi elnökség minden egyházmegyéből egy-egy tagunkból áll, akik így kapcsolatot tarthatnak az egyes esperesekkel is. A DESz munkatervének összeállítása lesz a következő feladat, amelyre egy következő közgyűlésen kerül sor. Missziói és képzési titkárunk a tervezésben örömmel fog közreműködni.

A konferencia zárásakor egy kedves eseményre is sor került: a főtitkár közölte, hogy a Dunántúli Református Egyházkerület főgondnokát, a Zsinat világi elnökét a Szövetség március 6-i közgyűlésén tiszteletbeli tagjává választotta és átadta főgondnok úrnak az erről szóló oklevelet.

SzS

A 34. „virágszombati” presbiteri konferenciáról

Április 12-én került sor Budapesten a Kálvin-téri templomban a Dunamelléki Református Egyházkerület és a Magyar Református Presbiteri Szövetség által szervezett hagyományos, „virágszombati” (azaz Virágvasárnap előtti) presbiteri konferenciára. A konferencia központi témája az Ézsaiás könyvének 53,4 verse volt: „*A mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta*”, amellyel együtt készültünk a nyarhetyi alkalmakra.

A konferenciának személyes vonatkozása, hogy Szövetségünk titkára, *Váczai Gábor* éppen 20 évvel ezelőtt, a 14. Dunamelléki Egyházkerületi Konferencián hallotta meg néhai elnökünk, *Balla Tibor* hívó szavát. Ezt követően lett titkárunk a Presbiteri Szövetség munkatársa.

A konferencia jeletőségét felismerve, az Egyházkerület püspöke, *dr. Szabó István* felajánlotta az Egyházkerület támogatását ahhoz, hogy a Budapesten kívüli egyházmegyékből autóbuszok szállítsák az érdeklődőket Budapestre, a Kálvin téri templomhoz, majd haza. A Kálvin-téri templom a metróépítés befejeztével külső-belső felújítás után valóban szép keretet adott a konferenciának.

A nyitó áhitatot *Páll László*, a Budapest-Kálvin téri Egyházközség vezető lelkesze a Ján 2,13-22 versei alapján tartotta. Kiemelte, hogy a János evangéliuma a templomnak különös jelentőséget ad. Nem véletlen, hogy amikor a zsidók bevádolják Jézust a főtanács előtt, a templom lerombolására és újjáépítésére vonatkozó szavait eltorzítva, hamisan használják fel. Tanítványai csak feltámadása után értették meg ezeket a szavakat. A templom nekünk is fontos, nem szabad

hagyni azt sem rombadőlni. Majdnem megtörtént ez a Kálvin-téri templommal is, hiszen a metró 40 méter mély munkagödre háromnegyed méterre volt az épülettől. Hála Istennek, voltak, akik idejében gondoskodtak a torony és a templom megerősítéséről.

Dr. h.c. Szabó Dániel elnökünk megnyitójában bemutatta azt a koreai misszionárius családot, akik nagy segítséget nyújtanak a Zemp-léni Egyházmegye cigánymissziós szolgálatában és a Szövetség tiszteletbeli tagjává választásáról egy oklevelet adott át *Choi Young*

„Isten a legnagyobb befektetés”

Érdekes előadások a köröstarcsai találkozón

A Békés megyei területi szervezet ez év első félévi megyei konferenciáját 2014. április 26-án rendezte közel 200 résztvevővel a köröstarcsai református templomban. A helyszín kiválasztásának speciális indíttatása is volt: a konferencia keretében került sor *id. Garzó Elek* 91 esztendősi helybeli presbiter 1967 óta végzett hűségesei szolgálatáért való hálaadásra, melynek jeleként területi szervezetünk elnöksége emléklapot, a gyülekezet pedig emléklakettet adott át.

A nyitót áhítat szolgálatát *Katona Gyula* esperes végezte a Jelenések könyve 3. rész 7-13. verse alapján. Azt tette hangsúlyossá, hogy a nyitott ajtó a kegyelem ajtaja – a bűn által bezárt ajtót csak Jézus nyithatja meg. A szolgálatban azért tudunk hűségesek lenni, mert Ő hűségesek. Életünk ajtaja nyitva van-e? – hangzott a mindenkit megszólító kérdés.

Az első előadás témája a pénzhez való viszony volt: „*A pénz uralja a világot – de ki uralja a pénzt?*” Vajon van-e alternatíva a globális uzsora-civilizációval szemben? – hangzottak el a kérdések *Dr. Békefy Lajos*, a Presbiter felelős szerkesztője előadásának címében és bevezetőjében. A pénz hatalmának történeti áttekintése után az előadó következtetése az volt, hogy a pénz mindenütt jelenvalósága és mindenhatóságának kényszere, a mindent hozzá való viszonyítás átka ellenére is nekünk keresnünk kell a református alternatívát, Isten jelenlétében a másfajta viszonyulást és magatartást a pénzvilágban. Ebben a viszonyulásban a legfontosabb alaptétel arra a kérdésre adott válasz, hogy pénzből, a pénznek vagy a pénzzel élünk-e. Luther, Kálvin és Stückerberger gondolatait idézte a pénz hatalmának és az uzsora elleni küzdelem történetének a bemutatásával, és hangsúlyozta a pénz és korrupció kapcsolódásai felismerésének a fontosságát. Bemutatta a „szelíd pénz”, a „szolgáló pénz” elméletét, mely lehetővé tenné a munka nélküli spekulálás megszűnését. Alternatív lehetőségeket jelenítenek a már működő anti-mammon kezdeményezések és a szolidáris szeretetkultúra terjedése. Az embersegítő pénznek szolgáló funkció-

ja van. „A szolidaritás és a szeretet világkultúrájában az ezt segítő pénz szolgáló, nem uralkodó funkciója, ezért folyik a küzdelem – szelíden, de kitartóan és reménységgel...” – hangzottak az összegző gondolatok.

A második előadás szemléletében jól kapcsolódott az elsőhöz: *Szűcs Attila*, a Dad-i gyülekezet presbiterje, a Zsinat gazdasági bizottságának tagja, az Eurotrade Kft. vezérigazgatója mint református üzletember *Egyház és gazdálkodás* c. előadásában hangsúlyozta, hogy „Isten a legjobb befektetés”. Megerősítette, hogy ma az uzsora-civilizáció világát éljük, amely helyett munkaalapú gazdaságot kellene létrehozni. A kapitalizmus nem szükségszerűen rossz, hiszen tulajdonképpen a reformáció terméke: minden jól végzett munka istentisztelet, és azt az isteni rendet segíti elő, amely a teremtettségben rejlik. Egyházunk új gazdasági törvénye átláthatóságot kíván megvalósítani, szemléletében megjelenik a vagyonszerű és a határidős gazdálkodás. A gazdálkodási feladatok terhére a presbitereknek le kell venni a lelkipásztorok válláról! A jelen helyzettel kapcsolatban kritikusan jegyezte meg, hogy a népegyház amortizálódott, a hitvalló egyház pedig nem épült fel, és hiányolta a stratégiai gondolkodást. Fontos lenne működő vagyonhoz juttatni az egyházat, a jövő egyháza pedig a világiak egyháza lesz!

A konferencia keretében *Báthori Lászlóné* helybeli lelkipásztor sok érdekes és értékes információt mondott el a gyönyörű műemlék templom történetéről és személyes, még most is drámai hangulatú élményekkel hitelesítette a toronysisáknak a néhány évvel ezelőtti hatalmas vihar során bekövetkezett „földre szállását”.

Katona Gyula esperes úr értékelő szavai, imádsága és áldásmondása után a gazdag ismereteket, gondolatokat ajándékozó, ünnepélyes légkörű konferencia a vendéglátó gyülekezet által biztosított kitűnő köröstarcsai bográcsgyűlés közös elfogyasztásával és testvéri beszélgetésekkel fejeződött be.

Dr. Tóth János

lelkipásztornak. Utóbbi megköszönte a kitüntetést, kislánya, Anna pedig hegedűjátékkal gyönyörködtette a hallgatóságot.

Kapóra jött, hogy Zambiában gyógyító és missziós szolgálatot végző orvos-misszionáriusunk, *dr. Keszi Krisztina* itthoni szabadsága idején elfogadta meghívásunkat a konferenciára, amelyen a mintegy 350 résztvevő figyelmét és érdeklődését teljesen lekötő előadást tartott afrikai élményeiről. Presbitereinkre olyan nagy hatást gyakorolt előadása, hogy a záró istentisztelet perselypénzét a konferencia az ő javára ajánlotta fel. Az összegyűlt mintegy 230 ezer Ft-ot Szövetségünk már el is juttatta a Molnár Mária Külmissziói Alapítvány címén az ő szolgálatának támogatására. Előadásából csak néhány gondolatot emelünk itt ki.

Saját életútjának és Zambia helyzetének, viszonyainak vetített képpel kísért rövid ismertetése után elmondta, hogy az ottani szolgálatának nehézségeit többek között a nagy távolságok és a gyenge infrastruktúra (ivóvíz, villany gyakori hiánya) mellett az AIDS elterjedtsége és a munkatársak viszonylagos képzetlensége okozza. A várható élettartam 35-40 év. Kórházához mintegy 80-100 ezer ember ellátása kapcsolódik. Az ő felkészítését a németországi székely Liebenzelli Misszió végezte, nemcsak a gyógyító szolgálatra, hanem a misszióra is. A nyelvtanulás volt ebben a vonatkozásban az egyik legfontosabb; ugyanakkor az írástudatlanság is jelentős azon a vidéken.

A konferencia felemelő élménye volt a Kelenföldi Gyülekezet Énekkarának szolgálata, akik a húsvéti ünnepkört – virágvasárnap,

nagypéntek, húsvét – Bruckner, Bach, Händel és mások kórusműveivel mutatták be.

A következő előadást *dr. Erdélyi Judit* kardiológus tartotta „Keresztyén ember és a betegség címmel, amelyről lapunk más helyén olvashatnak beszámolót.

A szendvicsebéd után a harmadik előadásra került sor, amelyet *dr. Tóth János* sebészorvos, Békési Területi Szervezetünk elnöke tartott.

Az előadás után elnökünk méltatva az előadásokat, imaközösségre hívta a konferencia résztvevőit, amely három férfi és három nőtestvér imádságával valósult meg.

A konferencia istentisztelettel és úrvacsorával zárult. Az igehirdetés szolgálatát a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke, *dr. Szabó István* a Jelenések Könyve 4. része alapján látta el. Igemagyarázatában elmondta, hogy ebben a részben egy csodálatos istentiszteletről olvashatunk. János apostol itt presbitereket látott a 24 vén képében. A mi szolgálatunk is ennek a visszatükröződése. Ha a presbiterek mindent el tudnak intézni, a legfontosabb az ő részvételük az istentiszteleten. Ezékiel könyvének 37. része arról szól, hogy a templom küszöbéből forrás fakad, amely minden betegség gyógyítására alkalmas – még a Holt-tengert is képes meggyógyítani. A négy élőlény a négy evangélistát jelképezi, akik az evangélium eszközeivel nyitják meg az istentiszteletet. A presbiterek legfontosabb tisztsége, hogy sokszorozzák, terjesszék az evangéliumot.

Az istentisztelet úrvacsorával ért véget.

Nagykunság 10. Konferenciája miniszteri részvétellel

„A nagy Király jön: Hozsánna! Hozsánna!...”

Mindig felemelő és csodálatos érzés az, amikor egy emberekkel tele templomban hangozhat Isten Igéje. Az Ige, amely felemel, bátorít, az Ige, ami megvigasztal. Ebben az érzésben lehetett része a Nagykunsági Református Egyházmegye által megrendezett éves Presbiteri Konferencia minden egyes résztvevőjének. Több száz ember gyönyörködhetett a törökszentmiklósi Bethlen Gábor Református Általános Iskola kisdíákjainak Jézust köszöntő énekében, miközben virágokkal a kezükben vonultak be a törökszentmiklósi templomba. Könnyeket csalt a szemekbe, hogy kicsi és nagy, határon inneni és túli, együtt hálaadással tud emlékezni a Jeruzsálemba való bevonulására.

Az egybegyűlteket *Beszterczey András*, a vendéglátó egyházmegye esperese köszöntötte. Hálas szívvel köszönte meg Istennek imádságban, hogy megengedte számunkra ezt az alkalmat, majd felkérte *D. Szabó Dánielt*, a Presbiteri Szövetség elnökét, hogy közvetítse számunkra Isten üzenetét. Az igehirdetés a virágvasárnapi történet alapján szólt. Az igehirdető felhívta a figyelmet arra, hogy mindegyikünk életébe máshogyan vonult be Jézus. Bár a Szentírásban több olyan történet található, amikor Jézus Jeruzsálemba megy, különböző módon fogadják ekkor az ott élő emberek, akikkel találkozott. Mi, ma élő emberek, és mindenki, aki hallgatta ezt a prédikációt, szintén különböző módokon fogadtuk Jézus bejövetelét az életünkbe. Jó lenne, ha minden napunkat hozsannát kiáltva tudnánk élni, és ne lennénk soha „Feszítsd meg”-et kiáltó emberek. Ez által az áldott szolgálat által is ráébredhetett mindenki, hogy jó Isten jelenlétében élni. Az igehirdető nagy alázattal és hatalmas örömmel adta át a rá bízott üzenetet.

A prédikáció és imádság után ismét az iskolásoké volt a főszerep, hisz Isten nem csak szavakkal, hanem énekkel is lehet magasztalni. Csodálatos orgonakísérettel mellett több énekkel is őszinte hódolatként rótták le Isten előtt. „Hol szeretet és egyetértés, ott az Isten” – hangozott fel egy csodálatos ének. És mindenki, aki a helyszínen volt, valóban ezt érezhette át.

Ezért az Isten által megáldott szeretetközösségért adott hálát *Szabó József*, a Törökszentmiklósi Református Egyházközség elnöklekésze is. Ő szintén köszöntötte az istentiszteleten megjelenteket, megkülönböztetett figyelemmel: *Dr. Fazekas Sándor* miniszter urat, *Dr. Juhász Enikőt*, Törökszentmiklós város polgármester asszonyát, valamint a Nagykunsági Református Egyházmegye erdélyi testvér egyházmegyéjének, a Kézdi-Orbai Egyházmegye megjelent képviselőit.

Dr. Fazekas Sándor miniszter úr és *Dr. Juhász Enikő* polgármester asszony is köszöntő beszédekben azt hangsúlyozták, hogy mennyire fontos az, hogy összetartónak kell lennünk, akik mindig kiállnak az Isten ügye, Magyarország egysége, és a másik ember mellett. Mindannyiunkat a szeretet, legfőképpen Isten irántunk való sze-

retete kell, hogy összekössön. Elmondták azt, hogy Virágvasárnapra mindig szükségünk van. Ebben a történetben legszebben meg van fogalmazva a szeretet és a szolidaritás. Összefogással be tudjuk azt bizonyítani, hogy mi is tudjuk egymást szeretni, és összefogással le tudjuk győzni a körülöttünk és bennünk lévő rossz dolgokat, amik olyan sokszor el akarják nyomni bennünk a lelkiünkbe írt üzenetet, mely a hívőt hívóvé, Isten gyermekévé, az embert emberré teszi.

Ezen gondolatok után a több száz fős ünnepi gyülekezet együtt énekelte a Magyar, illetve a Székely Himnuszot. Mindenki beleborzongott és a könnyeivel hadakozott, mikor erővel zengtek ezek az imádságok.

Ünnepi istentiszteletünket követően *Dr. Juhász Enikő* megnyitotta a már hagyományosnak mondható virágvasárnapi vásárt, amire a Törökszentmiklósi Református Nőszövetség tagjai már több hónapja készültek. Ezen a vásáron többek között kézzel készített csigatészta, kézműves kerámiákat és húsvéti díszeket lehetett vásárolni, jótékonyági céllal.

A vásárral még nem lett vége ennek a csodálatos alkalomnak, hisz a nap további részét református iskolánk ebédlőjében töltötték a megjelentek, ahol finom ebéd után több mint 170 presbiter testvér részvételével folytatódott a Nagykunsági Református Egyházmegye Presbiteri Konferenciája.

Ebéd után ismét *D. Szabó Dánielt* hallgathattuk meg, aki hangsúlyozta, hogy miért és hogyan kell kiállnia egy presbiternek, és minden hívő embernek Isten ügye mellett ebben a világban. Alázattal és bölcsességgel kell helyt állni azon a helyen, ahová Isten helyezett bennünket. Ha maga a mindenható Isten küld és indítja az embert cselekvésre, akkor annak nem szabad ellenállni, hanem örömmel és meglepedettséggel kell végezni a szolgálatokat.

Ez, az Isten segítségével bízó szolgálat jelenik meg minden presbiter életében, minden szolgálati helyen. Több gyülekezet életébe betekintést lehetett nyerni, hisz jelen lévő képviselők nagy örömmel mutatták be saját szolgálati helyüket. Jó tudni egymásról, és látni azt, hogy melyik gyülekezetet, benne minden egyes gyülekezeti tagot miként használ fel Isten ebben a világban, az Ő országának építésére.

Megismerkedhettünk a Kézdi-Orbai Egyházmegye életével is *Gereendi Antal*, a Kovásznai Református Egyházközség gondnokának beszámolója által. Az ő munkájuk alapjául ezt a mondatot fogalmazta meg: „Aki elhívott, az erőt is adott a feladatok elvégzéséhez”. Ez bátoríthat bárkit, amikor csüggedünk a szolgálatokban, mikor fogyni kezd az erőnk akár testileg, akár lelkileg.

A sor a Nagykunsági Egyházmegye bemutatásával zárult. *Beszterczey András* Esperes Úr és *Szentesi Lajos* karcagi főgondnok, a Presbiteri Szövetség Nagykunsági elnöke ismertette a jelenlévőkkel egyházmegyénk életének főbb eseményeit. Lelkesedésből és szolgálatokból az elmúlt évben sem volt hiány és reménység szerint ebben az esztendőben továbbra is Isten áldásával fogjuk végezni szolgálatainkat.

Nagyon szép lezárása volt ennek a napnak *Szabó József* törökszentmiklósi elnöklekészes záró áhitata. Bízást kaptunk mindannyian, akik jelen lehettünk ezen a különleges alkalmon, hogy miért is éri meg nekünk Isten gyermekének lenni, s hogyan kell elhivatásunkat viselni ebben a világban. A virágvasárnapi történetet három gondolat köré csoportosította: öröm, csalódás és sírás. A virágvasárnap a mi életünkben legyen az öröm és a hálaadás ünnepe. Ez az öröm ne csak egy-két napra, ünnepnapokra korlátozódjon, hanem életünk minden egyes napjára.

Hála legyen a mindenható Istennek, hogy eggyé tudott bennünket formálni ezen a napon is és mindig késszé tesz a szolgálatra, késszé az Ő dicsőítésére, s hogy hirdethessük együtt: „Hol szeretet és egyetértés, ott az Isten...”

Gazdag Edit, Törökszentmiklós

Érmelléken Isten törvényéről és a lelki depresszió gyógyszeréről

Az érmelléki egyházmegye presbiteri szövetsége Nagykágyán tartotta konferenciáját március 29-én, melyen a békési szervezet 3 fős küldöttséggel vett részt. Nagykágya Bihar megye északnyugati részén, az Ér völgyének baloldali promontóriumára és az Ér síkságának találkozásánál fekszik. A település a patak völgy két oldalán egykori két település, Kóly és Kágya összeolvadásából alakult ki. A kedvező természeti életfeltételeknek köszönhetően az Érmellék már a legrégebbi időktől lakott volt. Kágya neve 1278-ban, a mai településbe beolvadó Kóly pedig 1326-ban tűnik fel. A falu területén áthalad az E 671-es, Nagyváradot Szatmárnémetivel összekötő főút. Mai lakosságának (1200 fő) túlnyomó többsége református. A település már a reformáció előtt is rendelkezett templommal, de a birtoklásáért folyó viszálykodások során többször feldúlták, majd lerombolták. A jelenlegi templom, ahol a konferencia megrendezésre került, több folyamatban nyerte el mostani állapotát. Az eredetileg fából készült harangláb helyett épült tornyot 1955-ben szentelték fel. Az ősi parókiát 1779-ben adományozták az eklézsiának. A két szobából és főzőkonyhából álló „sárház” (ami az építési technológiát jelzi) ma is szerves és működő része a 2003-ban bővített és renovált lelkészlaknak. A konferencia közel 100 résztve-

vője az említett, például karbantartott templomban hallgathatta *Bara László* helybéli lelkipásztor nyitó áhítatát a 119. Zsoltár 129-136. verseinek üzenete alapján. Isten törvénye azért csoda, mert magától Istentől származik, mert megáll minden időben, mert minden időben formálja a világot, mert tiszta és igaz, az ember javát szolgálja, békességet teremt. Szükség van rá, hiszen Isten intelme rendteremtő és rendfenntartó és világosságot tart az ember elméjében. A résztvevőket köszöntötte *Rákosi Jenő*, az érmelléki egyházmegye esperese. A programban az előzetes felkérésnek megfelelően megtisztelő helyet kapott a keresztyén ember lelki depressziójáról összeállított előadás, *Dr. Tóth János* összeállításában (következő számban olvasható – szerk.) A hozzászólások között elhangzott az a figyelemre méltó észrevétel, mely szerint a lelki depresszió kialakulását pozitív és negatív irányban is befolyásolhatja a prédikációkból kisugárzó lelkület, ami hangsúlyossá teszi a lelkipásztorok e területen való felelősségét. A konferencia közös ebéddel zárult a közelmúltban igényesen kialakított gyülekezeti házban. Együttlétünk jól szolgálta az érmelléki és a békési szervezetek közötti kapcsolat erősítését.

Dr. T. J.

Lugos: Az Isten szíve szerinti vezető

A Temesi Református Presbiteri Szövetség idei első konferenciájára február 28-án, a százötz éves lugosi református templomban került sor, amely találkozó meghívott igehirdetője és előadója *dr. Zabán Bálint Károly* teológiai tanár, kisszántói lelkipásztor volt.

Az igehirdetésben Nehémiásról hallhattak az egyházmegye lelkipásztorai és presbiterei.

A zsidó Nehémiás, főpohárnoka és felelős beosztásban lévő, megbecsült embere volt Artahsasztá perzsa királynak. Magas beosztása ellenére szívügye hazája és népe sorsa, ezért tudakozódik hogylétük felől. Miután meghallja a szomorú valóságot, hogy nagy nyomorúságban és gyalázatban van népe, napokig ül, sír és kesereg. Mivel szenvedélyesen szereti Istent és honfitársait, ezért böjtöl és imádkozik, hogy Isten adjon neki lehetőséget arra, hogy országán segíthesen. Imádsága meghallgatásra talál, ami abban is megnyilvánul, hogy a királynál is kedvet talál: elmehet és felépítheti a romos várfalakat. Ebben társai is lesznek, és együtt küzdenek meg azzal a sok akadállyal, ami előttük tornyosul. Nehémiás az Istent szenvedélyesen szerető, népéért imádkozó, megmaradásukért és előbbre jutásukért felelősséget és áldozatot hozó, istenfélő vezető példaképe a mai vezetők, lelkipásztorok, presbiterek számára egyaránt.

A Nehémiásról szóló igehirdetést követő, *A presbiteri hivatal Kálvin Jánosnál* című előadás szorosán kötődött az elhangzott igemagyarázathoz. Dr. Zabán Bálint Károly, a nagy reformátor legismertebb műve, *A keresztyén vallás rendszere* alapján ismertette, hogy mit jelent az egyházzervező Kálvin Jánosnál ez a tisztség.

Az előadó mindenek előtt hangsúlyozta a Kolossé 1,18. Róma 12 és 1Kor 12 alapján, hogy Krisztus, mint Fő és az Egyház, mint a test elválaszthatatlan egységet alkotnak, ezért a test tagjainak élete és életképessége a Fejtől függ. Az egyház Feje által adott talentumok

gyakorlati megnyilvánulásai teszik lehetővé a test rendeltetészerű működését. A talentumok sokfélesége a közjó szolgálatára adatik, így a presbiter feladata is a test tagjainak a felvértezése a keresztyén

tanítás által. Az előadó a presbiteri tisztség ó- és újszövetségi előfordulását és jelentését is bemutatva, végül a kálvini presbiterképpel fejezte be építő jellegű előadását.

A konferencia résztvevői lelkiekben gazdagodva és az elhangzottak elméleti és gyakorlati megvalósításán gondolkodva térhettek haza.

Pataki Károly

egyházmegyei főgondnok

Misszióról a Debreceni Területi Szervezetben

Április 19-én tartotta presbiteri konferenciáját Szövetségünk Debreceni Területi Szervezete, amelynek témája a Szövetség missziós céljai, együttműködése a Vidékfejlesztési Minisztériummal és a kórházmisszió voltak. A konferenciára Debrecenben, az egyházmegye esperesi tanácstermében került sor.

A bevezető áhitatot *Gál Judit* nagytiszteletű asszony, a Református Missziói Központ kórházi misszióvezetője tartotta a Mt 27,21 alapján. Választások időszakában ráterelte a hallgatóság figyelmét

arra a választásra, amelyre Pilátus kényszerült Jézus perében. Isten úgy teremtette az embert, hogy szabad akarata legyen, de fontos, hogy ez nem azt a helyzetet befolyásolja, amelybe kerülünk, hanem azt, hogy azt a helyzetet hogyan éljük meg. A Szentírás sok példát mutat a helyes döntésre: Jézus az Atya akaratának az útját követte, de döntöttek Mózes szülei is, amikor életben hagyták a gyermeket, döntött Ráháb, amikor elrejtette a választott nép kémeit, döntött az ifjú Dávid, amikor kiállt Góliát ellen és döntött keresztyén hitünknek sok névtelen hőse is.

Ezt követően *dr. Szilágyi Sándor* főtitkár tartott vetített képes előadást a Szövetség tevékenységéről, kiemelve azokat a missziós célokat, amelyek egyrészt a Szövetség alapszabályában szerepelnek, másrészt amelyeket a márciusi közgyűlés fogadott el. A legfontosabbak: a Heidelbergi Káté visszahelyezése az istentiszteletrendjébe, a református szülők ösztönzése arra, hogy gyermekeiket hit- és erkölcsstanra irassák be, misszió a

cigány lakosság felé, a református környezetből kiszakadt fiatalok megkeresése, a bizonyágtétel bárhol, bárkinék. Végül vázolta a Vidékfejlesztési Minisztériummal kötött megállapodás előzményeit és tartalmát.

A hozzászólók említést tettek az értelmiség igényességéről, *dr. Keszi Krisztina* református orvosnő zambiai szolgálatáról, a cigányok között végzett gyermekmisszió tapasztalatairól. Javasolták, hogy a Presbiter újságnak legyen külmissziós rovata.

Végül *Gál Judit* a kórházmisszió tipikus eseteként vázolta a debreceni Kenézy Gyula kórházban végzett szolgálatokat. Elmondta, hogy itt egyszerre kell végezni a missziót mindhárom, a missziói törvényben meghatározott területen: *gyülekezeti, bel- és külmissziót*. Rámutatott, hogy a kórházmisszió gyakran emlékeztető szolgálat: idősekben felébreszti fiatalkori vallásos élményeiket. Kiemelte az önkéntes szolgálat és a gyülekezeti jelzések jelentőségét a kórházmisszióban és megemlítette, hogy a nyugati országokban megtiltják, hogy a kórházmissziós szolgálat keretében olyanokhoz is odamenjenek, aki nem hívta őket. A misszió alapigéjeként a Jak 5,14-et jelölte meg: „Beteg valaki közöttetek? Hivassa magához a gyülekezet véneit, hogy imádkozzanak érte”.

A mintegy 40 résztvevő nagy örömmel és figyelemmel hallgatta az előadásokat.

SzS

Tisztújítás a Bács-Kiskunsági Területi Szervezetben

A Bács-Kiskunsági Egyházban működő területi szervezetünk március 30-án tartotta meg esedékes tisztújító közgyűlését Lajosmizsén. Sokan értetlenül látták, hogy a Magyar Presbiteri Szövetség második legnagyobb taglétszámú területi szervezete gyakorlatilag megbénult az előző elnökség passzivitása miatt és annak ellenére, hogy a mandátuma már 2011-ben lejárt, nem került sor tisztújításra. Ezért az országos elnökségnek kellett kezébe venni a kérdést és keresni tagjaink között olyan testvéreket, akik megválasztásuk esetén kézbe tudják venni a konferenciák, a presbiterképzés és a presbiterek evangélizációjának az ügyét. Ebben mind *Hegedűs Béla* esperes úr, mind *Hörcsök Imre* igazgató, egyházmegyei gondnok úr hathatós segítséget nyújtottak az elnöki tisztségre megfelelő presbiter megkeresésében és lehetőséget adtak Szövetségünknek arra, hogy a területi közgyűlést egyházmegyei presbiteri konferencia keretében megtartsuk.

A nevezett vasárnapon délután 15 órai kezdettel *Ferenczy József* lajosmizsei lelkipásztor áhitata nyitotta meg a presbiteri konferenciát a Városi Művelődési Házban, melyen végig részt vett *Basky András* testvérünk, Lajosmizse polgármestere, a gyülekezet presbitere is. Ezt követően *dr. Szilágyi Sándor*, az MRPSz főtitkára tartott vetített képes előadást a Szövetség céljairól és eszközeiről. Ebben kitért a

területi szervezetek feladataira is. Ezután kezdődött a területi közgyűlés, amelyen a főtitkár megköszönte az előző elnökség korábbi szolgálatát, majd ismertette az új elnökségre jelöltek neveit. A bemutatkozás után sor került a választásra, amelyen a következő új, vagy újra bizalmat kapott tisztségviselőket választották meg:

Elnök: *Holczmann Mihály* szabadszállási gondnok

Aelnök: *ifj. Szőke Imre* (Kunszentmiklós)

Közgyűlési küldöttek: *Bánáti Istvánné* (Kiskőrös),

Dóka József (Kiskunhalas),

Ferenczy József (Szabadszállás),

Nagy János gondnok (Kecskemét),

Somogyi Lajos (Izsák) és

Szelei Tibor (Orgovány)

Megfelelő jelölt hiányában titkár választására most nem került sor. A főtitkár utalva előző előadására, jelezte, hogy a Bács-Kiskunsági Területi Szervezet munkatervének megbeszélése a területi elnökséggel még az idén, külön megbeszélés keretében fog megtörténni.

A területi közgyűlés után *dr. Judák Endre* tartott vetített képes előadást a kisköri képzés módszereiről és tartalmáról, példaként mutatva be az Északpesti Területi Szervezet programjait. Ezután a konferencia imádsággal és áldással ért véget.

A Magyar Református Presbiteri Szövetség

2014. évi Missziói munkaterve

(Elhangzott az éves közgyűlésen)

Kedves Presbiter Testvéreim!

Jézus Krisztusnak egyik példázatával szeretnék alapot vetni az ideai munkaterv ismertetéséhez.

„Hasonló a mennyek országa a tengerbe kivetett kerítőháléhoz is, amely mindenféle halfajtát összegyűjt. Amikor megtelik, kivonják a partra, és leülve a jókat edényekbe gyűjtik, a hitványakat pedig kidobják” (Mt 13,47-48).

Nem rég olvastuk ezt a példázatot a Bibliavetési kalauz szerint.

A tenger, a népek tengere, melybe Isten kivetni a hálóját, ami minden fajta embert begyűjt. A mi világmunkánkunkról szól ez a példázat. Isten országa hogyan épül ma – erről tanít Jézus.

A háló Isten Igéje, s aki a halászatot vezeti, az Úr Jézus Krisztus. A Heidelbergi KT úgy fogalmazza ezt meg az 54. feleletben, hogy „Hiszem, hogy Isten Fia a világ kezdetétől fogva a világ végezetéig az egész emberi nemzetségből **Szentlelke és Igéje által** magának az igaz hitben megegyező, örökéletre elválasztott sereget gyűjt, azt oltalmazza és megtartja.”

Jézus Krisztus Igéje és Szentlelke által gyűjti népét az egyházban. Isten Igéje a háló, ami értéktelen és haszontalan, mint a háló, amíg a parton hever egy kupacban. De még a vízben is csak akkor tölti be hivatását, ha kifeszítik, és húzzák.

Minket arra hívott el az Úr Jézus, hogy feszítsük ki, és húzzuk a hálót! Ne heverjen az használatlanul a bezárt templomban egész héten. Feszítsük ki a faluban, vagy a városi egyházközségünkben, és találjuk meg a módját annak, hogy minél többeket befogjon az a háló!

A mi feladatunk a kifeszítés – minél szélesebbre –, és a húzás. Ahol szól Isten Igéje, ott Ő Szentlelkével munkálkodik, és értékes „halak” növekednek az ítélet eljöveteleig. Az egyháztagok minősítését nem bízta ránk Urunk. A válogatást majd Ő végzi, angyalaival.

Hiszem, hogy Jézus Krisztusnak más „halász-brigádjai” is vannak. Ezért halásszunk a hitetlen világban, és ne a más hálójából fogdossuk ki a halakat! De ugyanezt kérjük a többi halász csoportoktól is!

Az egész Szövetségünk minden rendezvényével, kiadványával, folyóiratával ennek az emberhalászatnak a szolgálatában áll.

Ez a missziói stratégiánk!

Helyzetkép

A 2012-ben megfogalmazott helyzetkép változatlanul fennáll a teljes hatéves választási ciklusra, azonban évenként más-más területre kívánjuk tenni a hangsúlyt a korábban megfogalmazott célok fenntartása mellett. Ismétlésül idézzük fel a teljes ciklusra vonatkozó programot és a 2013-as hangsúlyokat, majd térjünk rá az ideai tervre!

1. 2012. január elsejével megújult presbitériumok tagjai nem mind újjászületett követői Krisztusnak. A presbiterek evangelizálása, tanítása, aktív szolgálatra bátorítása Szövetségünk fő missziói feladata. A gyülekezetek lelki és anyagi javai feletti sáfárságon túlmenően feladatként jelöltük meg:

- A magát reformátusnak valló népesség egyháztól elidegenedett részének felkutatását, és behívását gyülekezeteinkbe. Ez a feladat a legutóbbi népszámlálás tükrében még égetőbb, mint annak előtte.
- A ma születő gyermekek közel fele cigány származású. Egyházunk a helyi gyülekezetek aktív közreműködésével tudja csak elérni, és Isten Igéjével megszólítani őket.
- Az országon belüli folyamatos népmozgások következtében lakóhelyet változtató református hívek nyomom követése, és új lakóhelyükön a gyülekezetbe integrálása az elbocsajtó és befogadó gyülekezet presbitériumának közös feladata.
- A kis létszámú, elsősorban idős egyháztagokat számláló kistelepülési gyülekezetekben a presbiterek feladata azoknak a lehetőségeknek feltárása, hogy hogyan juthat el az evangélium a templomot már rendszeresen látogatni nem tudó egyháztagokhoz. Ezekben a gyülekezetekben különösen létkérdés a fiatalabb nemzedékek megszólítása, integrálása.
- A városokba költöző fiatalabb korosztály már más nyelvet beszél, más közösségi formákat keres. Az ilyen gyülekezetek presbiterének intenzíven igénybe kell venniük a modern informatika eszközeit is.
- A 2013-ban indult hit-, és erkölcsstan mind a felnövekvő gyermekek, mind rajtuk keresztül családjaik megszólításának Istentől kapott nagy lehetősége. A presbiterek missziós feladata a helyi iskolákkal, tanárokkal, diákokkal és szüleikkel való jó kapcsolat kiépítése és fenntartása.

Hangsúlyok a 2014-es évre

A párt-állami évtizedekben a hitélet a templom falai közé szorított, megtűrt állapotban működhetett csak. A rendszerváltozás óta az adminisztratív fenyegetettség megszűnt ugyan, de a világi politika – kormányzati ciklusoktól függő mértékben – inkább a megtűrt, mint a pártolt területnek tekinti az egyházat.

- Isten nem ezt a feladatot szánta népének, hanem a *hegyen épített város*, vagy *lámpos*, a *megfeszítő só* szerepét. Idén, a számos választás évében különösen legyen a presbiterek – s általuk a gyülekezetek – feladata Isten országának normáit képviselni a helyi világi közösségekben.
- A templom falai közül kilépve a helyi közösség életében vállaljon Isten népe közfeladatokat, hogy a közigazgatás, a gazdaság és kultúra területén is a bibliai normák érvényesüljenek.

Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét. Ne szégyelld hát a mi Urunkról szóló bizonyágtételt! (2Tim 1,7-8)

Természetesen ezen túlmenően – a gyülekezet sajátosságainak megfelelően – a presbiterek feladata továbbra is a sáfárság a gyülekezet lelki és anyagi javai felett.

Dr. Viczián Miklós
missziói titkár

Pótfelvételi a Sárospataki Teológiára

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia közössége szeretettel várja a 2014 szeptemberétől induló képzéseire mindazokat, akik lelkeszi, hitoktatói vagy más egyházi hivatást szeretnének választani.

Intézményünkben a következő szakokon lehet tanulmányokat folytatni:

- **Teológia szak, lelkesz szakirány (osztatlan MA) nappali tagozaton**

(képzési idő: 12 félév)

A megszerzett teológiai ismeretekre épülve olyan református lelkeszeteket képez, akik oklevelük birtokában jelentkezhetnek a zsinati egységes lelkeszi vizsgára, ahol lelkeszi oklevelüket megszerelve a református egyház választható lelkeszei lesznek.

- **Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak (BA) nappali és levelező tagozaton**

(képzési idő 6 félév)

A katekéta szakirányon református hitoktatókat, a lelkipásztori munkatárs szakirányon egyházi munkatársakat képezünk. A katekéta szakképesítésű alapidipomás a Debreceni Református Hit tudományi Egyetemen mesterképzésben vallástanár szakon folytathatja tanulmányait.

- **Református közösség-szervező szak (BA) levelező tagozaton**

(képzési idő 6 félév)

Ezen az alapszakon olyan egyházi munkatársak képzése folyik, akik egy-egy közösség életét a megszerzett teológiai és kulturális ismereteik, valamint vezetési és szervezési készségeik birtokában képesek irányítani és szervezni. A jelentkezőket elsősorban egyházi, tehát gyülekezeti és intézményi közösségek életének szervezésére készítjük fel, de képesek lesznek a kulturális közéletben (könyvtárak, múzeumok, művelődési házak, média, idegenforgalom, turisztika) és más területeken közösség-szervezői feladatok ellátására is. Az alapozó ismereteken túl a következő specializációkat kínáljuk: *egyházi művelődésszervező* (az alapszak sajátosságainak megfelelő), *roma közösség-szervező* (missziói szolgálat), *himnológia* (egyházi közösségek zenei életének szervezése), *diakónia* (szeretetszolgálat).

- **Presbiteri és gyülekezeti munkásképző népfőiskola**

A Népfőiskola célja, hogy segítsen felkészülni a gondnoki, presbiteri tisztséggel járó feladatok, illetve a gyülekezetben vállalt szolgálatok áldott betöltésére. *Ez a népfőiskola nem akkreditált képzés, tehát a tanulmányok végeztével a résztvevők nem kapnak diplomát.* A tanfolyam az év során 6 hétvégi konzultációt tartal-

maz. Ezeket pénteken délután 5 órától szombat kora délutánig tartjuk havi egy-egy alkalommal. Bővebb felvilágosítással kapcsolatban készséggel áll rendelkezésére a képzés felelőse, *Pásztor Gyula* a 06/30/6083295-ös telefonszámon. A képzés megkezdésének feltétele a jelentkezési lap benyújtása, melynek határideje 2014. augusztus 29. A jelentkezési lap letölthető a Sárospataki Református Teológiai Akadémia www.srta.hu honlapjának Szakok, képzések/Presbiteri népfőiskola menüpontja alatt. *A képzés csak megfelelő számú jelentkező esetében fog elindulni.*

A jelentkezés és a pótfelvételi alkalmassági vizsga módja és ideje

Jelentkezési határidő valamennyi szakon:
2014. augusztus 25.

A Jelentkezési lapot és a kért mellékleteket
(a Jelentkezési lapon megtalálható)
az intézmény fenti címére kell eljuttatni.

A pótfelvételi időpontja:

Teológia-lelkeszi szakon:

2014. augusztus 29. péntek 9 órától

Katekéta-lelkipásztori munkatárs,
református közösség-szervező szakokon:

2014. augusztus 30. szombat 9 órától

A jelentkezéshez az intézmény saját jelentkezési lapját kell használni az összes meghirdetett szak esetében. Jelentkezési lapot írásban vagy telefonon lehet igényelni az intézmény címén, illetve telefonszámán (3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1.; 47/312-947, vagy le lehet tölteni az intézmény honlapjáról: www.srta.hu. (<http://srta.tirek.hu/felveteli/jelentkezési-lapok/>))

A pótfelvételi eljárás díja: 4000 Ft

Szeretettel várunk minden kedves jelentkezőt!

Bővebb információk, tanulmányi tematika, jelentkezési lap, pótfelvételi lehetőség: www.srta.hu
Érdeklődés: 06-47/312-947
Cím: 3950 Sárospatak, Rákóczi út 1.
email: srta.dekania@gmail.com

„Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma” (Mt 6,11)

Meghívó

A Magyar Református Presbiteri Szövetség meghívja tagjait, valamint a magyarországi és határon túli magyar presbitereket és minden érdeklődőt, hogy vegyenek részt **19. NEMZETKÖZI (KÁRPÁT-MEDENCEI) PRESBITERI KONFERENCIÁJÁN**, amely **2014. július 11-13. között** kerül megrendezésre Budapesten, a Dunamelléki Református Egyházkerület Székházának dísztermében (IX. ker., Ráday u. 28. II. em.).

Témája:

MINDENNAPI KENYERÜNK

A konferencia programja:

2014. július 11. (péntek)

- 15:30 Megnyitó áhítat, *dr. Erdélyi Géza*, a Szlovákiai Református Egyházkerület ny. püspöke
- 16:30 Elnöki megnyitó, *dr. h.c. Szabó Dániel* elnök
- 16:40 Köszöntések a meghívott vendégek részéről
- 17:00 Közösségünk Krisztussal, mint az élet kenyerével, *Szász Bálint Róbert* szilágysámsoni lelkipásztor (Királyhágómellék)
- 17:40 Szünet
- 18:00 Asztalközösségek az Ó- és Újszövetségben és a gyülekezeti gyakorlatban, *dr. Pecsuk Ottó*, a Magyar Bibliatársulat főtitkára
- 18:40 Esti áhítat, *Tőkés Attila* gegesi lelkipásztor (Erdélyi Egyházkerület)
- 19:30 Vacsora

2014. július 12. (szombat)

- 07:30 Reggeli imaközösség, *dr. Viczián Miklós* missziói titkár
- 08:00 Reggeli
- 09:00 Reggeli áhítat, *Dr. Nagy Mihály* ny. igazgató, elnökségi tag
- 09:30 A vasárnapi munka kérdése, *dr. Szűcs Ferenc*, a KGRE teológiai professzora
- 10:00 A református bőjtről, *dr. Nagy Antal Mihály*, az SRTA egyetemi tanára
- 10:30 Zenei műsor
- 11:00 Kávészünet
- 11:20 Kérdések, beszélgetés
- 13:00 Ebédészünet

- 15:00 Öko-partnerség egyházi és nem egyházi mozgalmakkal, szervezetekkel, *dr. PhD Békefy Lajos*, a Presbiter felelős szerkesztője
- 15:40 Korreferátum 1: Az önellátás lehetőségei, *Katkó László*, a Nagydobronyi Református Gyermekotthon igazgatója
- 16:20 Kávészünet
- 17:00 Korreferátum 2: Az „egyháztáji” mozgalom, *Pál Sándor*, a Református Szeretetszolgálat igazgatója
- 17:40 A tudomány a mindennapi kenyérért, *Klekterné Nyitray Réka*, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem docense
- 18:40 Esti áhítat, *Tőkés Attila* gegesi lelkipásztor (Erdélyi Egyházkerület)
- 19:30 Vacsora
- 20:30 Kultúrprogram, filmvetítés

2014. július 13. (vasárnap)

- 07:30 Reggeli imaközösség, *dr. Judák Endre* képzési titkár
- 08:00 Reggeli
- 09:00 Az „Édenkert” program ismertetése, *Hornyeczki Ádám*, a Gödöllői Szent István Egyetem hallgatója
- 09:20 Az „Ökogyülekezeti Mozgalom” bemutatása, *dr. Kodácsy Tamás*, az Ökogyülekezeti Mozgalom elnöke
- 09:40 Elnöki zárszó és összegzés, *dr. Szabó Dániel* elnök
- 10:00 Záró istentisztelet, úrvacsora a Kálvin téri templomban, igehirdetéssel szolgál *Szegedi László* lelkipásztor, az Erdélyi Református Egyházkerület generális direktora

Jelentkezni lehet (nem csak presbitereknek, hanem egyháztagoknak is) a Szövetség irodájánál személyesen, e-mailben (szovetseg@presbiter.hu) vagy telefonon (+36-1/476-3211, fax is, ill. +36-20/250-14-28).

Jelentkezési határidő 2014. július 5. Jelentkezéskor kérjük megadni a jelentkező szállás-, ill. étkezési igényét.

Elhelyezés kollégiumi szobákban. Határon túli testvéreink és házastársaik részére a szállás és a reggeli, ebéd és meleg vacsora költségeit Szövetségünk állja. Belföldi testvérek részére a szállás és étkezés költségei naponta és fejenként 2500 Ft-ot tesznek ki. Szállás nélküli törtnapokra adományokat elfogadunk.

dr. h.c. Szabó Dániel
elnök

dr. Szilágyi Sándor
főtitkár

Kaptok erőt – kaptak erőt

Ígéret és beteljesedés: „erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek” (ApCsel 1,8) – és erőt kaptak, amikor leszállt rájuk a Szentlélek, és megteltek Szentlélekkel. Sehol máshol nincs oly közel egymáshoz a távolság ígéret és beteljesedés, az ígéret hittel fogadása és a megtapasztalás között, mint a Szentlélek ajándékában való részesülés vonatkozásában. A meghatározatlan idő – „nemsokára”, ApCsel 1,5 – a tanítványok esetében tíz nap volt. Péter, a püünkösi bizonyoságtételét meghallóknak ezt mondta: „Térjete meg, és keresztelkedjete meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát” (ApCsel 2,38). Püünköskor felnyílt a zsilip, ablak nyílt az égen, megereedtek az Ég csatornái, amint a folytatásban olvassuk: „Mert tietek ez az ígéret és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk” (ApCsel 2,39). Mindez hatalmas misztériumot hordoz, és minden elképzelést, emberi lehetőséget meghaladó cél megvalósulása felé halad. A misztérium: „Végül kiárad ránk a Lélek a magasból” (Ézs 32,15); az ÚR kitölti Lelkét minden emberre (Jóel 3,1). Így ér célba Isten üdvakarata: előtte hajol meg minden térd, rá esküszik minden nyelv (Ézs 45,23). *Püünkösd nem a múlt*

emléke, hanem a jelen valósága és a jövő reménysége.

Szolgálatra elhívottak szűk körében mondta Jézus, de az ígéret szól mindazoknak, „akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk”: „Erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek.” *E nélkül az erő nélkül*

kül a keresztyénség csupán egy vallás a vallások piacán, s az emberek szemében Jézus is egy megváltó a megváltók sorában. S ez a mi bűnünk, akik keresztyéneknek mondjuk magunkat, akiknél megvan a kegyesség látszata, de hiányzik annak ereje, mert „nem törődünk ilyen nagy üdvösséggel” (Zsid 2,3). A keresztyének, a keresztyénség hitelessége a Szentlélek jelenlétében, erőinek a megnyilvánulásaiban van. A tanítványok hittel fogadták Jézus ígéretét, követték parancsát – és kaptak Szentlelket, kaptak erőt.

Jézus a szolgálat lényegét, savát-borsát is meghatározta: „tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8b). A tanú feladata a tanúskodás, mégpedig az igazságról. Az új szövetség népe két mindenekfeletti, mindent meghatározó igazság tanújaként van jelen a világban. Az egyik: „Az ÚR, a mi Istenünk, egyedül az ÚR!” (5Móz 6,4). A másik: Jézus Krisztus az Isten Fia, a világ Megváltója! „Nincsen üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnek” (ApCsel 4,12). A tanúskodás arról, hogy csak az ÚR az Isten, ma azt jelenti: „A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt parancsolja (rev. Károli) az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg” (ApCsel 17,30). A Jézus Krisztusról való tanúskodás szintén felhívás megtérésre: „hirdetni kell az ő nevében a megtérést és a bűnbocsánatot minden nép között, Jeruzsálemtől kezdve” (Lk 24,47). Bűn az, amit Isten bűnnek nevez. A bűn: bűn, és nem valami „másság”. Ez a tanúskodás kemény beszéd, heves ellenállásba ütökzik, sőt gyűlöletet vált ki, ezért veszélyes, szenvedésekkel, sőt mártíromsággal is jár. Ehhez a Szentlélek ereje kell (vö. Mik 3,8).

Isten órája jár, üdvterve halad a beteljesülés felé. Aki eljövendő, eljő, és nem késik. Az idő sürget. Döntenünk kell: „Néma ebek” (Ézs 56,10k), vagy igaz, hű tanúk akarunk lenni?! Jézus ígérete ma hatalmas ébresztő harsonaszó:

„Ó, Sion, ébredj, töltsd be küldetésed!”

Dr. Nagy Antal Mihály

Ágg Simeon gazdag hagyatéka (9.)

Simeon elégedett ember. Noha nem roskad földi javak terhe alatt. (Ha manapság élne, nem dőlné be a reklámszövegnek: „Karácsony a fa alatt dől el.”) Fáradtan kapaszkodik fel a templomhegyre. – Koránál fogva, s ha felesleges pénze lenne, akár hordszéken is felvitethetné magát... – Nikánor kapujánál sem azt nézi, ki milyen áldozattal érkezik. Vannak, akik szép bárányokat hoznak. Mások még szebbeket. A többség – a szegénye – egy pár galambbal vagy gerlicével érkezik. Simeon azt is tudja, hogy „nem a ruha teszi az embert”. – Ő csak a Messiás-Krisztust várja. Nem a fellegekből, nem paripán páncélban, hanem valamely szülőpár karján.

Fel is fedezi. Egy vidéki, szegényes, félig idős, félig fiatal pár karján fedezi fel az Eljövendőt. Már is Isten pénzügyeinél tartunk. Simeon testvéreinek tekintete volna *Földes Károly* mezőújlaki lelkipásztort, aki tanári diplomával a zsebében 9 faluban – a Mezőség közepén – 200 református lelkésze lett. A parókiának nem volt már tetőzete. A templom romokban. A nép mélyszegénységben. Ő sajátkezűleg 3 templomot épített újjá és a parókiát. Mikor Kolozsvárról – 1903-ban – főtisztletű küldöttség jött egyházvizsgálatra, a zárszámadásban hibát találtak. Egy szám nem a megfelelő rubrikába került... *Földes Károlyt* ez nem zavarta. Tovább is megtette erdőn-hegyen-völgyen át a vasárnaponkénti 50 km-es gyalogutat! – Simeon újkori presbitertársainak üzeni példájával is, hogy Isten így vagy úgy – ÁLTALUNK – oldja meg pénzügyeit. Szép dolog az amerikai nagybácsi, a holland atyafi, nem megvetendő az állami, vagy EU-s pályázat, de Isten általunk cselekszik és csak másodsorban mások által. Krisztusának egy pár gerlicéje volt, de *megváltotta a világot!*

-p -s

Lélektől lángoló lelkek vallomásai

MELANCHTHON FÜLÖP

„Az Antikrisztus csak a Szentlelket akarja kiszorítani az egyházból, a keretet meg akarja tartani. Így akarja lélektelenül az egyházat a maga szolgálatába állítani”.

LUTHER

„A Szentlélek földi munkálkodásáról szóló összes megállapításnak arról kell szólnia, hogy itt van Isten köztünk Krisztusban, s első renden nem az ész vagy az ember saját ereje munkálkodik a Földön... senki, de senki sem képes Istent és az Ő Igéjét jól megérteni, hanem csak a Szentlélek által”.

KÁLVIN

„Isten Igéje ugyan mindazok előtt, kiknek hirdették, olyan, mint a ragyogó Nap, a vakok között azonban semmi gyümölcsöt sem hoz. Mi pedig e tekintetben a természetől fogva vakok vagyunk mindannyian, ezért nem tud elménkbe hatolni, ha csak a Lélek, a benső tanító, utat nem csinál neki megvilágosításával” (Inst III. 2,34)

W. NIESEL

„A Szentlélek azt bizonyítja, hogy a Megfeszített él, a Megalázott uralkodik keresztény egyháza fejeként, s megmutatja nekünk Isten teremtő hatalmát”.

AMERIKAI REFORMÁTUS HITVALLÁS

„A Lélek a nép javára munkálkodhat a kormányok tagjaiban, és szívüket a szegények iránt igazságosságra, a foglyok iránt irgalomra hajtja, s az elnyomás ellen fordítja őket. De Istennek kell inkább engednünk, mint embereknek, ezért várjuk az Ő Lelkét, hogy töltsen ki lelkünkbe Krisztus engedelmisségét”. (Összeállítás, fordítás DRBL)

Igazi Pünkösöd

Csak úgy lehet igazán pünkösöd itten,
ha mindenben mindenünk lett az Isten...

Ha nem lehet, nem tudunk élni másképp,
csak pünkösöd szent hatalmas Krisztusáért.

Ezért indít pünkösöd ma engem térdre,
hogy élhessek pünkösödben,
de csak Véle...

Kárász Izabella

* * *

Egységben

Új csoda:

Lélek tüzeben összeforr új nép:

hitben, imádságban egy.
És egy Kenyéren él,
mindenben osztozik.
És egyre boldogabb.
És egyre népesebb.

Siklós József

A Magyar Lepramisszió jubileuma

Április 6-án délután, a „Skót Misszió” nagytermében ünnepelte a Magyar Lepramisszió 40 éves működésének jubileumát, melynek programjában Riskóné Fazekas Márta igazgató számolt be erről a 40 évről, visszatekintve Dobos Károly nagytiszteletű úr kezdeményezésére. Az ő érdeme volt, hogy Egyházunk az ateista és elszigetelő önkényen rést talált és kapcsolatot teremtett külföldi missziókkal. A továbbiakban a Lepramissziós Világszervezet elnöke, Geoff Werne és számos külföldi misszió képviselője üdvözölte a jubileumi rendezvényt. Nagy megtiszteltetés volt a Misszió magyar képviselői részére, hogy Ausztráliából, sőt Új-Zélandról is érkezett egy-egy testvér, hírt adva magukról és szolgálatukról. A Magyarországi Református Egyház részéről dr. Szabó István püspök köszöntötte a Magyar Lepramissziót.

SzS

A református hit- és erkölcsstan oktatás helyzete az állami iskolában

A 2013/14. tanévben – az állami intézményfenntartó központ tájékoztatása alapján – az első évfolyamosok 52%-a, az ötödik évfolyamosok 48%-a választotta valamely egyház hit- és erkölcsstan oktatását. A Magyarországi Református Egyház az ország 1297 állami iskolájában 2045 feladatellátási helyen 3061 hit- és erkölcsstan csoportot szervezett, melynek oktatását 962 hittanoktató végzi. Az első évfolyamon 11 200 fő, az ötödik évfolyamon 8500 fő, a hatévfolyamos gimnáziumok hetedik évfolyamán 180 fő tanulja a református hit- és erkölcsstan tantárgyat.

Az első tanévben az állami intézményfenntartó központ és az egyház, illetve az állami iskola és a szervező egyházközösségek viszonyát általában a segítő szándék jellemezte. Számos helyről érkezett azonban híradás arról, hogy az iskola – vagy annak egyes pedagógusai – inkább ellehetetleníteni szándékoznak az egyházi jelenlétet, ami azonban egyre inkább kivételesnek tekinthető. A tavalyi beiratkozás, a tantárgyválasztás, a csoportok kialakítása, a tankönyvek rendelése, az órarend készítése, a tanulói teljesítmények értékelési módjának megválasztása sok kérdést hagyott nyitva. Az állami szabályozók kései elkészülte miatt az első esztendő a szervezés terén kaotikus állapotokat teremtett, melyben az iskola és az egyház(község) egyaránt rosszul érezte magát, s ebben a helyzetben inkább az együttműködés jelei bontakoztak ki, ami bizakodásra adhat okot a következő esztendőkre nézve. [Mint ismeretes mind a nyolc évfolyamon 2016 szeptemberéig felmenő rendszerben indul meg a kötelező erkölcsstan oktatás, illetve a helyette választható hit- és erkölcsstan oktatás.]

A 2014/15. tanév előkészületeit már a 2013 márciusában megismert EMMI rendelet előírásai szerint kellett (volna) szervezni. A beiratkozást megelőző szülői tájékoztatást sok helyütt csak az egyházközség határozott kérésére tartották meg. Az egyházközségek bejelentései alapján 16 olyan iskola adatait adtuk meg a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) illetékes főosztályának, ahol a tájékoztatást határidőre nem szervezték meg (egy esetben az egyházközség jelzése tévesnek bizonyult). A KLIK intézkedése nyomán a tájékoztatókat április közepéig pótolták.

Az április 28-30. közötti beiratkozás alkalmával rendkívüli eseményre nem hívták fel a lelkipásztorok a Zsinati Oktatási Iroda figyelmét, azonban számos helyen külön terembe helyezték a helyszínen az érintetteket tájékoztatni szándékozó egyházi képviselőket, elválasztva őket a szülőktől. Bár a tankönyvrendelés határidejét egy

miniszteri rendelet május 15. napjáról előrehozta április 30. napjára, ez a református egyházközösségek tankönyvellátását már nem befolyásolhatja, mivel a hit- és erkölcsstan tankönyvek megrendelése az új tanévre már nem az állami iskola feladata. Az iskola csupán tájékoztató adatokat rögzít a tankönyvterjesztést végző Könyvtárellátó Nkft. (KELLO) szoftverében, mely adatokat a KELLO iskolánkénti összesítésben átad egyházunk számára. Kérdés azonban, hogy az április 30-ig eltartó beiratkozás adatait mennyire lehet hitelesen rögzíteni a megelőző napokban [a tankerületek a rendelési és a beiratkozási határidő utolsó napját megelőző időpontra kérték az iskoláktól az adatok lezárását], ráadásul a negyedikesek tantárgyválasztásának, illetve a leendő másodikok és hatodikosok átjelentkezésének is május 20. a határideje. Mindezek alapján belső adatgyűjtésünk súlya felértékelődik.

A Magyarországi Református Egyház a tankönyvterjesztésben úgy alakítja ki a sokak által várt rendet, hogy a tankönyvrendelést központilag szervezi, s létrehozza a református hit- és erkölcsstan tankönyvek tankönyvbázisát. A tankönyvek az egyház tulajdonában maradnak, azonban kezelésüket az egyházközösségek végzik, ahol a tanulók ingyenes használatába adják tanév kezdetén – az adott tanévre szólóan – a tankönyvi példányokat. A tankönyvbázisba a tartós tankönyvek kerülnek [a 2014/15. tanévben az 1. és az 5. évfolyamos tankönyv lesz tartós tankönyv]. A közegyház támogatásával öt esztendő alatt kiépíthető egy olyan rendszer, mely esztendőről esztendőre minden tanulónak biztosítani tudja az ingyenes tankönyv használatát, illetve feladatlapokat. Mind a tankönyvrendelés, mind a 2014/15. tanév hittanoktatási csoportdjainak biztosítása miatt fontos lesz a szervező egyházközösségeket érintő június 10-i határidő, amikor az iskolaigazgatók közlései alapján már a következő tanév (október 1-jei) becsült létszámadatait kell megadni.

Már június hónapban sort kell keríteni az állami iskolával történő együttműködés keretében a következő tanév hittancsoportjainak kialakítására, mivel csak így készülhet el időben a következő tanév órarendje. Ahol kialakul a jó együttműködés, ott a hittanoktatás szervezése áldás a gyülekezet számára. A Zsinati Oktatási Iroda ezen együttműködés kialakításában igyekszik az egyházközösségek számára segítséget nyújtani.

dr. Papp Kornél

irodavezető, MRE Zsinati Oktatási Iroda

A belmisszió kézikönyve

1899-ben Ritoók Zsigmond, a nagyváradi kir. tábla elnöke ír hatalmas tanulmányt, „Nézetek az ev. ref. egyház helyzetéről és tendenciáiról” címen. Statisztikai adatokat sorol elő annak kimutatására, hogy a református egyház mennyit veszít a kitérések által és mily nagy veszedelemben került a teológiai és tanítóképző-intézetek hallgatói számának aggályos csökkenésével. Az erős hanyatlás okát abban találja, hogy az öntudatos protestáns szellemű nevelés elhanyagolt, a nők hasonló szellemben való nevelése teljesen hiányzik, a lelkési létszám és különösen a hivatott lelkészek létszáma elégtelen, missziói lelkészek képzése és alkalmazása hiányzik. A bajok orvoslására a következőket ajánlja: „Fokozzuk a protestáns szellemű nevelést, alkossunk ev. ref. nevelőintézeteket, első sorban tanítónőképző-intézeteket. Szaporítsuk a lel-

kési állásokat, emeljük a lelkészek fizetését, fokozzuk a lelkész-képzést, neveljünk és alkalmazzunk missziói lelkészeket; szaporítsuk a szeretet intézményeit és munkáit, gondoskodjunk az elhagyott árva gyermekekről, támogassuk az intézményeket egyesületek által, küzdjünk az alkoholizmus ellen, a mértékletesség mellett; alkossunk egyházfenntartási alapot, használjuk fel az egyház tagjainak önkéntes adakozási hajlamát és irányozzuk azt s kezdjük meg a munkát adózásunk rendezése ügyében a presbitériumokban. És jövőnk nem lehet kétes!”

(Forgács Gyula: *A belmisszió és cura pastoralis kézikönyve – megjelent a Református Egyházi Könyvtár c. sorozat 14. köteteként Pápan, 1925-ben.*)

A keresztyén ember és a betegség

A Biblia világosan tanítja, hogy a betegség eredete, gyökere a bűn. A bűn nem egyenlő a vétkeinkkel, hanem az emberiség állapota, amibe bele is születünk. A bűn lényege az ember Istentől elfordult, elszakadt, Isten iránt közömbös volta. Az Istentől távol már nincs védve, kiszolgáltatott. Így lett a bűn egyik következménye a betegség, mert a bűnnel bejött a világba a halál (Rm 6,23), a betegség pedig a halál előszobája.

Ha a betegség oka, hogy az ember elszakadt Istentől, akkor, ha valaki visszatér Őhozzá, megtér és hívővé lesz, meg kellene szűnnie minden betegségnek is az életében. Tudjuk, ez nem így van, mert nem egyenes és közvetlen az összefüggés sem a bűn és a betegség, sem pedig a bűnbocsánat és a gyógyulás között.

A bűn kihatott az egész teremtsékre, mert miatta Isten „**hiábavalóság** (romlandóság, múlandóság) **alá vetette**” (Rm 8,20-22) azt. Krisztus visszajöveteléig megmarad a bűn, a betegség és a halál, annak ellenére, hogy a megváltás megtörtént. Amikor valaki újjászületik és megtér, nem a körülötte lévő világ változik meg, hanem ő változik meg. Isten ellenségéből Isten gyermekévé lesz, tehát az Istenhez való viszonyulása változik meg, de továbbra is ebben az Istennek háttáfordított világban él.

Ezért van az, hogy bűnbocsánatot nyert hívő emberek is megbetegsznek ugyanazokban a betegségekben, mint a hitetlenek és bizonyos betegségeik ugyanúgy nem gyógyíthatók. A mi világkorszakunkban a betegség és a halál természetes; a test kopása, pusztulása és halála szükségszerű.

Isten azonban egészségünknek a „**romlandóság szolgasága**” **idején** is szuverén Ura! A betegség a bűn következménye, mint ilyen, a Gonosz találmánya. Isten átlát a Gonosz szándékain, beépíti azokat tervébe és a javunkra hasznosítja (Rm 8,28). Hogy lássuk, hogyan lehet javunkra a betegség, Isten célját kell ismernünk a megváltással. Ez nem kevesebb, mint hogy végre alkalmasak legyünk arra, amire eredetileg is teremtett, hogy Istennel szeretet- és életközösségben dicsőséges kegyelmét magasztaljuk (Ef 1,6). Isten azon munkálkodik mindennel, ami történik ebben a világban, hogy az ember végre visszatérjen Őhozzá, a Vele való szerelmi kapcsolatba, és ebben egyre jobban kiteljesedjen. Így válik a betegség is formáltatásunk fontos eszközévé.

Vizsgálódásaim szerint Isten négyféle eszközként használja életünkben a betegséget:

I. Lehet a betegség a hitrejutás útja. Az Atya a megváltáson túl sem várja tétlenül, hogy az ember majd csak visszatér hozzá, hanem keres minket, utánunk jön. Keresésének gyakran eszköze a betegség. Isten szeret minket annyira, hogyha másképpen nincs időnk és fülünk odafigyelni rá, akkor megállít minket egy-egy betegséggel. A betegség többnyire fogékonyra teszi az embert a hit dolgaira. Persze ez sokszor nem több, mint gyógyulás utáni vágy. A gyógyulás után pedig nyomtalanul eltűnik – de nem minden esetben.

II. Lehet a betegség Isten nevelőeszköze. A bűn és a betegség között nem olyan egyszerű és egyenes az összefüggés, miszerint egy adott bűnnek egy bizonyos betegség a következménye. Van azonban két kivétel:

1. Amikor Isten a betegséget mégis csak büntetésként (Géházi; 2Kir 5) vagy nevelőeszközként (Mírjám; 4Móz 12) használja.

- Ha Isten gyermekei engedetlenségben élnek, gyakran egy-egy betegséggel józanítja ki őket az Úr. Máskor azért enged meg betegséget, hogy végre legyen időnk Rá figyelni.

- A betegség lehet elbizakodás elleni szer is. Láthatjuk ezt Pál életében: „**tövís adatott a testembe**” (1Kor 12,7-10). Egy-egy betegség felfrissíti bennünk a tudatot, hogy állandóan Isten kegyelmére vagyunk utalva.

2. A bűn-betegség direkt összefüggésének második kivétele, amikor a betegség egyszerűen csak következmény. Ha valaki a lábát fűrészezi, az természetesen vérezni fog!

Korunk életmódi bűnei, mint a dohányzás, a túlzott táplálkozás, az alkoholizálás, a túlhajszoltság, vagy a mozgásszegény életmód stb. – akár komolyan veszi ezt valaki, akár nem –, betegségek sorához vezetnek. Az életmódi bűnök gyakorlói saját életüket, de a környezetükben lévők életét is megrövidítik, életminőségüket rontják. Ilyen egyszerű az összefüggés pl.: a dohányzás és krónikus tüdőbetegségek és a tüdőrák, vagy az elhízás és cukorbetegség, magasvérnyomás és mozgásszervi betegségek között. Krisztus megváltása nem ment fel minket a vetés és aratás vas-törvénye alól (Gal 6,7). Ha valaki paradicsomot ültet, ott ne várjon kukoricát!

III. Lehet a betegség hitpróba. Ám hitpróbákra sem Istennek van szüksége, hanem nekünk. Isten pontosan tudja, mi van a szívünkben; és azért enged meg bajokat, hogy mi is megtudjuk. Egy-egy betegség kiválóan alkalmas arra, hogy önismeretre segítsen. Megtudjam magamról, valóban hit-e az, amit annak gondolok. Az élő hit igazán a bajok között mutatja meg magát, amikor a láthatók ellenére kell ragaszkodnunk Isten ígéreteihez és a reménységeinkhez. Így válhat azután hitünk „*a tűzben megpróbált aranyánál*” (1Pt 1,7) is értékesebbé.

IV. Végezetül a betegség a hívő ember életében lehet küldetésének is eszköze. Jézus Krisztus nem ígér az övéinek kiemelt, különleges bánásmódot (Jn 17,15). Nem emeli az övét a világ bajai, nyomorúságai fölé, de ígéri, megőrzi őket a bajok között (Fil 4,6-7).

A világ bajai fölé emelt, kivételes pozícióból nem is lehetne hite a bizonyágtételünknek. Hiába mondom én, egészséges lábakkal egy kerekesszékhöz kötött mozgássérültnek, hogy abban a helyzetben is lehet Krisztusban örvendező élete, hiszen még a legjobb szándékkal sem élhetem bele magam az ő helyzetébe! Mennyire más ugyanaz egy másik hasonló helyzetben lévő szájból! Vagyis egy-egy betegség célja életünkben az, hogy hitelesítse bizonyágtételünket, hogy a hasonló helyzetben lévőket vigasztalni és Jézus Krisztushoz terelgetni tudjuk.

Így a hívők betegségének missziós célja is van. Mindaz a hely: orvosi rendelő, kórház, műtőasztal stb., ahová a betegségem miatt eljutok, a missziós területem. Isten azért küldött oda, mert vannak ott olyanok, másik betegek vagy esetleg egészségügyi dolgozók, akiket rajtam keresztül akar elérni.

Tehát a hívő ember életében a betegségnek hármas célja van: lehet Isten nevelőeszköze, lehet hitpróba és lehet küldetés, sőt e három egyszerre is érvényesülhet. Mindhárom úton Isten keresi az embert; engem is és rajtam keresztül a másikat. Így ha a betegség eléri az Isten gondolata szerinti célját, eljutunk az Isten dicsőítéséhez. Kérdéseinkre, miértjeinkre nekünk is válaszol az Úr és azt mondja:

„*Elég néked az én kegyelmem; mert az én erőm erőtlenség által ér céljához*” (2Kor 12,9-10).

Dr. Erdélyi Judit

Megjelent a revideált fordítású Biblia

Egy évvel ezelőtt adtunk hírt *dr. Szabó István* püspök úrral készült interjúból arról, hogy befejezés előtt áll az új bibliafordítás munkája. Örömmel számolhatunk be arról, hogy április 25-én a Millenáris Parkban mutatta be a Magyar Bibliatanács és a Kálvin Kiadó a revideált fordítású teljes Szentírást. A bemutatón a fordítás munkáját végző bizottság tagjai elmondták, hogy a több, mint 5 éves munka milyen érdekes élményeket, sokszor meglepetéseket tartogatott számunkra. A 30 évvel ezelőtt kiadott, akkori néven új fordítású Biblia vesztett a régebbi Károli Biblia szép pátoszából, ezt igyekeztek a modern nyelvet használó új szövegben gördülékeny, közérthető szöveggel visszaállítani. A Kálvin Kiadó ezt a legújabb kiadást 8 féle formában jelentette meg, melyek csak kötésükben különböznek egymástól. Kívánjuk, hogy legyen ez az új szövegű Biblia mindenki számára szántóföld benne rejlő kincsrel (Mt 13,44).

BIBLIA

ISTENNEK
AZ ÓSZÖVETSÉGBEN
ÉS ÚJSZÖVETSÉGBEN
ADOTT KIJELENTÉSE

Magyar nyelvre fordította és revideálta
a Magyar Bibliatársulat Szöveggondozó
Bizottsága

Kiadja a Magyar Bibliatársulat megbízásából
a Magyarországi Református Egyház
Kálvin János Kiadója
Budapest, 2014

A pünkösdi rózsza

Ma reggel végre kivirágzott kertünkben a pünkösdi rózsza. Messziről, régi időkből érkezett ide és ez a története. Nagyanyómék hejőcsabai parókia kertjében nőtt a gyönyörű pünkösdi rózsza. Szerették, ápolták, mint minden virágukat. Elkövetkezett a nap, hogy el kellett onnan menniük és Ónodra kerültek. A virágok hagymái, gyökerei is költöztek, új talajba kerültek, gyökeret vertek. Éltek, virultak. Mindaddig, míg a történelem szelei tovább vezették nagyszüleimet Nyékládházára. Ismét új talaj, új körülmények, de itt is megfogant a pünkösdi rózsza. Szép nagy bokrokká fejlődött és évről-évre virágzott.

Közben új nemzedékek születtek, új idők érkeztek. Ment tovább az élet.

S eljött az idő, mikor édesapám utolsó napjait élte. Egyik nagynéném eljött és a nyékládházi pünkösdi rózsza gyökereiből hozott ajándékba. A gyökerekkelt telt műanyag szatyrot leraktuk a kertben. El is feledkeztünk róla, mással voltunk elfoglalva mindaddig, míg édesapám hazaköltözött Teremtőjéhez. Gyászoltunk, igyekeztünk folytatni életünket a gyász közepette.

Egy borús őszi reggelen édesanyám kertjében rámolgattam, mikor rábukkantam egy szatyorra. Mi is lehet benne? Tényleg, a pünkösdi rózsza gyökerei! Gyorsan bele dugdostam a földbe, hát-ha... A maradék, apró letört gyökérdarabkákat haza vittem. Reménység nélkül bátorkodtam saját kertünkbe ültetni ezeket az apró gyökérmelékeket.

Azóta eltelt három év, és amire nem számítottam, megtörtént. Három szál gyönyörűen virágzó pünkösdi rózsza nyílik kertünkben! Több mint 65 éve szerette meg ezt a növényt Nagyanyóm. Sok változást élt át a pünkösdi rózsza. Új talaj, új körülmények, melyben visszatérően erős gyökeret tudott növeszteni. Élt és virult, s most nálunk Hollandiában is él-virul, a múlt ajándéka, melyet remélem, én is egy szép nap tovább adhatok!

Isten hűségére emlékeztet. Azt ígérte, hogy hűséges lesz nemzedékről-nemzedékre. Ami annyit jelent, hogy Ők akkor, mi meg ma gyökeret növeszthetünk Teremtőnk nagy kertjében. Édesanyám kislányként Ónodon ki lett állítva az egész iskola elé. A gyerekekkel hangosan zengve énekeltek: „minden mocskos reakcionista lógni fog.” Ezek után az iskola igazgatója annyit mondott édesanyámnak: „Ti vagytok az iskola szégyene”. S édesanyám tudta: az ő édesapja is a reakcionista sorába lett számítva az iskolában.

Ezt én írhatom le a mai napon. Édesanyámék lánya, Nagyapómék unokája. 43 évesen hívő keresztyénként élhetek. Isten hűsége nemzedékről-nemzedékre ugyanaz. Én akartam és akarok gyökeret verni napról-napra. Jó tápanyagom a Biblia, melytől növekszem lelkileg. Jó tápanyag a gyülekezet, hívő és hitetlen barátaim. Mert mindettől csiszolódom – s talán ők is. Végül jó tápanyag az elcsendesedés és imádság. Olyan mint a meleg, csendes nyári eső, felüdít és felfrissít.

Vágyok virágozni, mint az én pünkösdi rózsám. Ami talán nem is az enyém, csak most épp én élvezhetem. A múlt ajándéka, melyet továbbíthatok. Míg majd egyszer talán új helyen ismét gyökeret verhet valahol. Így imádkozom most már én is az utánam született nemzedékért, napról napra. Magyarország, Kanada, Kuvait, Hawaii, Amerika, Hollandia, Németország, Románia, Kárpátalja, Ausztrália, Felvidék, Délvidék... Lényegtelen. Isten mindenütt ugyanazt a gazdag talajt kínálja. Van, hol gyökeret verjünk.

Knolné Tüski Gabi

Helyreigazítás

Előző (húsvéti) számunkban írt cikkemben (Egyházi jövőkép) értelemzavaró hiba került egy szó kimaradása által. A hiányos mondat helyesen: „Az elsorvadó falusi gyülekezeteket nem pótolja a néhány létrejövő városi egyházközösség.”

Kövespataki László

Búcsúvételünk a szépíró prédikátortól

*Kedves Hegyi-Füstös Család!
Végtszességtevő Gyülekezet!*

Jézus Krisztus jó vitéze, Hegyi-Füstös István atyánk és testvérünk közel 95 évnyi földi küzdelem, harc után leszerelt – véglegesen. Istennek minden „fegyverét”, amit felöltött magára, hogy megküzdhessen az ördög sokféle ravaszságával, és mindent elvégezvén, odaállhasson Küldő Ura elé, nos, lelki fegyvereit azon az utolsó földi hajnalon letette bajvívó és hadakozó Istene, Megváltó Ura színe elé. Így a hit pajzsát, az üdvösség sisakját, a Lélek kardját, ami az Isten beszéde, s vele együtt az általa oly mívesen-ízesen művelt, beszélt és írt, szeretett, szellemileg oltalmazott drága édes anyanyelv díszkardját is. A Magyar Református Presbiteri Szövetség, valamint a Presbiter című lap széles kárpát-medencei olvasótábor, és Szerkesztőbizottsága nevében Urunknak, Istenünknek adunk hálát itt és most is Hegyi-Füstös István testvérünkért, a szépíró magyar református lelkipásztorért. Azért az emberért, akinek tollán megnemesült, ékkővé csiszolódott a magyar szó, a Károli gyönyörű nyelv élt, és éltetett, s akinek lapunk 22 évvel ezelőtti indulása óta írt 44 cikkében tisztán szólt az üzenet, a tanítás, a lelki vezetés kürtszava, a tanácsolás bővizű, tiszta forrászive pedig áradt üdítőn. Jézus Krisztus jó vitéze, stratégiája szívében mindig készen volt a következő terv, kiról, miről, mit írjon. Hiszem, még élete utolsó szakaszában is érlelt, forgatott igaz gondolatokat, történeteket a szívében. Feledhetetlen írásaiban az igazság mellvasába öltözött bátor vitéz jelent meg és adott nekünk mércét az írástudók felelősségéről, a szó tiszteletéről és tisztességéről. Portréi a csúzai presbiteréről, Adyról, az általa annyira kedvelt és tisztelt református szobrászművészről, Medgyessy Ferencről, vagy Molnár Máriáról, és Kálvinról – feledhetetlen mini remekművek. Köszönet ezekért, s más példaértékű remeklésekért Pista Bátyánknak, hála a talentumokkal őt oly gazdagon útra indító Istenünknek.

22 év alatt számos pillanat volt közös munkálkodásunkban, amire felelős szerkesztőként és szerkesztőtársaim is úgy emlékezünk, mint

amikor az idősebb testvér atyai szigorral, de intő szeretettel pallérozta, bírálta mindig jóra fordító szándékkal munkánkat. Az éles szemű munkatársért, a még az „és” vagy „s” kötőszavak helyére is kínosan ügyelő és felügyelő író prédikátorért, a minőség harcosáért adunk hálát most.

Végezre nem kívánhatok igeibbet és igazabbat szerkesztőbizottságunk nevében, mint ezt: Kedves Pista Bátyánk, teljesedjen be lelked mennyei, örök örömmel az üvegtenger mellett, legyen már nem földi, hanem lelki szemeid gyönyörűsége a mennyei Jeruzsálem fenséges látása, melynek temploma, szövéténeke az Úr, a Bárány, aki érted is eljött, vérezett, feltámadott. Annak a városnak a világossága az Isten dicsősége. Ezért a Neked is drága magyar földön szolgáltál, küzdöttél, írtál, prédikáltál hűséggel, kedved szeghetetlen elhívással és hivatástudattal. A Soli Deo Gloria, Isten dicsőségének céltudatos szolgálata volt életed értelme és belső hajtőereje. Ezért elhordoztál hátratételt humorral és hittel, megbecsülést pedig alázattal. S közben egész Családoddal imádkoztál. Az itt maradók az igaz tanúk, küzdelmeid, belső vívódásaid és örömeid tanúi és hű Társad, akivel megosztottad és megtanultad feldolgozni korod és papi köreid sok-sok furcsaságát, a júdási, péteri, tamási, de jánosi magatartásokat is. Ezzel kivívtad rádiós-, és íróársaid, szolgatársaid figyelmét és megbecsülését. Olykor-olykor életerősen felcsattanó kedélyed sziporkázó humorával is oldottál görcsöket, és megajándékoztál, derűre hangoltál másokat, minket is. Most lélekben felállva, az egyszerű és igaz evangéliumi ének soraival fejezzük ki tiszteletadásunkat és imádságos együttérzésünket Családodnak: „Ne félj, ne aggódj, ne sírj, ne bánkódj, / ha tiéd Isten, tiéd már minden. / Ne félj, ne aggódj, ne sírj, ne bánkódj / elég Ő néked, elég Ő néked”. Isten Veled, velünk kedves Pista Bátyánk!

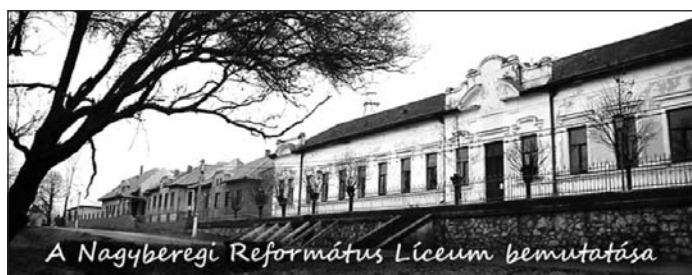
Elhangzott Hegyi-Füstös István ravatalánál, a gyömrői ref. templomban, 2014. április 7-én.

Dr. PhD Békefy Lajos
felelős szerkesztőtől
(szerkesztett változat)

A Nagyberegi Líceum története (II.)

Az iskola indulása. A fészekrakás

1993 augusztusát írtuk. *Gulácsy Lajos* főjegyző úr Ladájából nézgettem az ismeretlen tájat. Beregszászt elhagyva Kelet felé, dombok és szőlőhegyek között kanyargott az út. A Nagyberg előtti dombra felkapaszkodva pompás kilátás nyílt a vidékre: távoli falvak, templomtornyok, erdők, mezők, rétek tolultak a nézelődő szemébe. A Nagyberg előtti mezőkön a tarlót kék szarkaláb borította. A dombtetőről a falura tekintve a 800 éves templom tornya integetett felénk. Tikasztó meleg volt, a falu kihalt. A templomdombon az öreg Lada egy fűzfákkal szegélyezett kerti útra hajtott. A kertet övező kerítés foghíjas volt vagy teljesen hiányzott. Néhány ló és tehén ácsorgott a

A Nagyberegi Református Líceum bemutatása

kiégett fűvön. A református templom méltóságteljesen magasodott az öreg iskola fölé. Az iskolaudvaron, közel a főúthoz a kolhoz tiszteletablaja rozsdásodott. A kommunizmus ottmaradt mementója.

Nagyberg község régi református iskolájának udvarán álltunk. Az elhanyagolt, mégis tekintélyt sugárzó, impozáns épület a gazdátlanok jeleit viselte magán. Kívül-belül omladozott a vakolat, a lyukas csatornából a falra folyhatott az esővíz. Az udvaron frissen ásott árok húzódtott, a régi kútból vezették a vizet az épületbe, készültek a fürdőszobák. A munkások nem sokat beszéltek, dolgukat végezték. Barna hajú, magas fiatalember érkezett. Ő *Valkócz Tamás*, mondta, a falusi klub és művelődés vezetője. Készségesen körbevezetett az épületben. A marxista ideológiai központ, a nép egyszerű nyelvén az „idegölő”, mellette a néprajzi múzeum, képtár, kávézó, biliárdterem és diszko kapott itt helyet, amióta a kolhoz segítségével felépült az új iskola.

Itt, az épület egyharmadában kap majd helyet a református gimnázium, mondták, ott, ahol akkor még az idegölő ateista kellei zsúfolásig megtöltötték a termet. Volt ott Lenin-kép, Marx-idézet, május elsejei felvonulási tabló, propaganda könyvek oroszul és magyarul...

Pándy-Szekeres Anna

a Nagyberegi Református Líceum alapító tanára, első igazgatója

SZÖVETSÉGÜNK ÉLETÉBŐL...

Március

17-én készítette elő előző lapszámunkat a PRESBITER szerkesztő bizottsága.

22-én Nagyváradon tartotta évi rendes közgyűlését a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetsége

Ugyanezen a napon Nagydobronyban került megrendezésre a Kárpátaljai Református Egyház Presbiteri Szövetsége konferenciája. Az alkalmon anyaországi szövetségünket *dr. h.c. Szabó Dániel* elnök képviselte.

Ugyanezen a napon a Szentés-Felsőpárti Egyházközségben tartotta presbiterképzési alkalmát Szövetségünk csongrádi egyházmegyei területi szervezete.

Ugyanezen a napon az Egyháztáji program keretében vidéki termelői piacot szervezett Debrecenben és Naszályon a Magyar Református Szeretetszolgálat.

Ugyanezen a napon a tolnai egyházmegyei területi szervezetünk Gyöngön tartott presbiterképzési alkalmat.

25-én az Ökumenikus Életvédő Alapítvány közgyűlésén Szövetségünket *dr. h.c. Szabó Dániel* elnök képviselte.

29-én a Partiumban, Nagykovácsán tartotta presbiteri konferenciáját az Érmelléki Református Egyházmegye Presbiteri Szövetsége. Az alkalomról lapunkban beszámolót közlünk.

Ugyanezen a napon a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa központjában Hátra-Arc címmel konferenciát szervezett a Keresztény Orvosok Magyarországi Társasága. Az alkalmon Szövetségünket *dr. h.c. Szabó Dániel* elnök képviselte.

30-án a Miskolc-Tetemvári Egyházközségben rendezte konferenciáját Szövetségünk dél-borsodi egyházmegyei területi szervezete, melyen *dr. h.c. Szabó Dániel* elnök is előadással szolgált.

Ugyanezen a napon Lajosmizsén tartotta tisztújító közgyűlését Szövetségünk bácskiskunsági egyházmegyei területi szervezete, *dr. Szilágyi Sándor* főtítkárral és *dr. Judák Endre* presbiterképzési titkárral szolgált.

Április

1-én 94 éves korában elhunyt lapunk alapító szerkesztője, nagytiszteletű *Hegyi-Füstös István* nyugalmazott lelkipásztor testvérünk.

5-én Tiszakarádön *dr. h.c. Szabó Dániel* elnök és *dr. Szilágyi Sándor* főtítkárral a cigánygyülekezet alkalmán szolgált.

6-án testvér-szervezetünk, a Magyar Lepra-misszió ünnepelte fennállásának 40. évfordulóját. A jeles alkalmon Szövetségünket *dr. Szilágyi Sándor* főtítkárral képviselte. Az alkalomról beszámolót közlünk.

7-én nagytiszteletű *Hegyi-Füstös István* testvérünk búcsúztatásán részt vett Szövetségünk főtítkárral és lapunk felelős szerkesztője, aki emlékezéssel szolgált, amit lapunkban közlünk.

11-én a Sárospataki Református Teológiai Akadémia korábbi éveiben végzett hallgatói találkozó keretében adtak hálát tanulmányaikért, tanáraikért és oktatási intézményükért.

Ugyanezen a napon Pápán, presbiteri konferencia keretében megalakult Szövetségünk dunántúli egyházkerületi területi szervezete, *dr. Szilágyi Sándor* főtítkárral és *dr. Viczián Miklós* missziói titkárral szolgált.

12-én a Budapest-Kálvin téri Református Egyházközség templomában került megrendezésre Szövetségünk és a Dunamelléki Egyházkerület 34. közös konferenciája. Az alkalomról beszámolót közlünk.

Ugyanezen a napon tartotta lelkész-presbiteri konferenciáját a Tiszántúli Református Egyházkerület Miskolcon.

Ugyanezen a napon a Budapest-Budahegy-vidéki Egyházközségben rendezte konferenciáját egyházunk Ökogyülekezeti Tanácsa.

Ugyanezen a napon az Egyháztáji program keretében vidéki termelői piacot szervezett Debrecenben a Magyar Református Szeretetszolgálat.

Ugyanezen a napon a Budapest-Káposztásmezei Egyházközségben Országos Cigánymissziós Találkozó volt.

13-án kisköri presbiteri találkozó volt Szekszárdon, tolnai egyházmegyei területi szervezetünk rendezésében. Ennek keretében *Marco de Leeuw van Weenen* hollandiai misszionárius testvérünk átvette Szövetségünk oklevelét tiszteletbeli taggá választása alkalmából. E helyről is szeretettel és tisztelettel köszöntjük Testvérünket a Presbiteri Szövetség tagjainak sorában.

19-én Debrecenben, a területi szervezetünk alkalmán *dr. Szilágyi Sándor* főtítkárral végett képes előadással szolgált.

23-24-én a Zsinat ülésén Szövetségünket *dr. Szilágyi Sándor* főtítkárral képviselte.

25-én Budapesten, az új fordítású Biblia bemutatóján Szövetségünket *dr. Szilágyi Sándor* főtítkárral és *dr. Ritoók Zsigmond* tb. elnökkel képviselte.

26-án Kőröstarcsán presbiteri és gyülekezeti konferencia keretében tartotta képzési alkalmát Szövetségünk békési egyházmegyei területi szervezete. Az alkalomról – melyen *dr. Békefy Lajos* felelős szerkesztő előadással szolgált – lapunk más helyen beszámolót közlünk.

Május

1-jén társszervezetünk, a Biblia Szövetség tartotta az évi tavaszi csendesnapját a Bp.-Nagyvárad téri Református Egyházközség templomában.

2-án volt 20 éve, hogy titkáruk, *Váczi Gábor* a Presbiteri Szövetség munkatársi közösségéhez csatlakozott.

5-én készítette elő jelen lapszámunkat a PRESBITER szerkesztő bizottsága.

A következő lapszámában megjelentetni kívánt írásait a szerkesztő bizottság következő ülésének időpontjáig, **2014. július 7-ig** kérjük megküldeni Szövetségünk bármely elérhetőségére.

Váczi Gábor

PRESBITER

a Magyar Református Presbiteri Szövetség hivatalos időszaki kiadványa. Megjelenik ez évben hat alkalommal. A szerkesztőbizottság tagjai: *Apostagi Zoltán, Dr. Kelemenné Farkas Márta, Dr. Kis Domokos Dániel, Kövespataki László, Mikó László, Dr. Papp Vilmos, Dr. Ritoók Zsigmond, Váczi Gábor, Dr. Viczián Miklós.* Felelős szerkesztő és képszerkesztő: *Dr. PhD Békefy Lajos.* Felelős kiadó: *Dr. h.c. Szabó Dániel.* Tördelés: *Heckmann Tamás.* Szerkesztőség: Magyar Református Presbiteri Szövetség Irodája, 1092 Bp., Ráday u. 28. Tel./fax: 476-3211. E-mail címünk: szovetseg@presbiter.hu. A lap a fenti címen írásban vagy telefonon is megrendelhető. Az egyéni előfizetési díj belföldre évi 2700 Ft, Európa országába 4500 Ft, a tengerentúrra 5000 Ft. Az előfizetési díj csekken fizethető: „Magyar Református Presbiteri Szövetség 11705008-20416641”, Budapest; személyesen is befizethető Szövetségünk Irodájában. *Lapunk fenntartását szolgáló adományait is köszönettel fogadjuk a Kárpát-medence református gyülekezetei és presbitériumai nevében!* Készítette a Prime Print Kft. Felelős vezető: a Kft. igazgatója. Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!

ISSN 2061-4632 (nyomtatott), ISSN 2061-4640 (online)

Szövetségünk honlapjának címe:

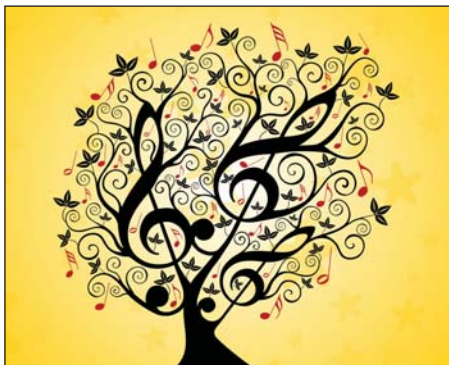
www.presbiter.hu

A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek meg a szerkesztőbizottság véleményével!

Egy példány ára: 450 Ft

(Folytatás az 1. oldalról.)

kompozíciójában M. Duruflé. De Esterházy Pál (1635–1713) ugyanúgy hatása alá került, amit szépen mutat egyházi kórusműve. Nagyon érdekes és elgondolkodtató, hogyan fogalmazott jó 1200 évvel ezelőtt Hrabanus gyönyörű himnuszában. Egészen pontosan a

latin szöveget így fordíthatjuk: Jöjj, teremtő Lélek, látogasd meg tiéd értelmét (mentes), azaz mentálisan járd át tiédet, töltsd be felülről jövő kegyelemmel azok „keblét” (szívét, tüdejét, érzéseit és kedélyét), akiket Te teremtettél! És valahol ebben van a lényeg: a pünkösti Lélek mindeneket átható erőterében élhetünk, Aki értelmünket, szívünket, mentális és emocionális belső világunkat is úgy hatja át, mint a teremtést a Lélek, aki a puszta és kietlen mélység fölött, a tohuva-bohu fölött lebegett. És a puszta, kietlen mélységet átforgatta termékeny, pezsgő életet hordozó földde, amire maga Isten is kimondta: Jó.

Felkarolás az egzisztenciális pusztaságból
Ezért kell pünkösdkor közösen, de minden egyéni imánkban is önmagunkat megüresítve, a kimondhatatlan esedezésekkel érettünk könyörgő Szentleket segítségül hívunk. És kérnünk erejének kitöltését értelmünkre, szívünkre, hogy a puszta és kietlen tohuva-bohuból, ami napjainkban, s még önmagunkban is feltárog, megsemmisítéssel fenyeget, életteremtő erőként kiragadjon. És ugyanez érvényes a klímakatasztrófa sújtotta világunkra is. Amikor a fák hatalmas viharokban nyögnek, amikor a természet önmaga természetéből szinte kifordulva, önpusztító tomboló erejét engedi szabadon, mert maga sem tudja, mit tettek vele – felelőtlen és kizsákmányoló emberek századok alatt. Akik bibliai értelemben nem gondozói, hanem zsarnokai voltak a teremtett világnak, kielégíthetetlen bűvágyuk miatt. És még az ember bűné-baját hordozó természetért is fohász-kodnunk kell, s Isten fiaiként a természet pártjára kell állnunk. Hatalmas, kozmikus per ez, amiben nekünk kell ökológiai felelőséggel védőügyvédjévé válnunk a pusztulásba hajszolt természetnek. Felkészültünk

A jövő árnyéka vagy Isten fénye?

erre? Készek vagyunk ilyen, szinte emberfeletti feladat, védelem ellátására? Ez aztán ökumenikus és presbiteri kihívás a javából!

Robert J. Lifton amerikai társadalomtudós évtizedekkel ezelőtt felhívta a világ figyelmét az emberi erőszak, így mondhatnánk: a bűn történetének patológikus következményére, a lelki kiszáradásnak, az ember érzelmi elsivatagosodásának katasztrofális veszélyére. Ezt pedig az érzelmi elfásulás, kiszáradás, azaz a közöny, a cinizmus jellemzi. Benne vagyunk ebben a világjárványban, amit szerinte a feldolgozatlanul ránk zúduló túl sok információ, a túl sok vagy túl kevés pénztől való függőség, a túl sok hatalom vagy a túl sok kiszolgáltatottság okoz.

A krisztusi közösségek alternatívája – nagy pünkösti ellenmozgás

Mindezzel a túlerővel Lifton egyedül az átlátható, személyesen megélhető kisközösségek erejét helyezte szembe. Ez lehet a család, a lakóhelyi közösség, a vallási közösség

és a gyülekezet, az egyház. Ez a nagy pünkösti ellenmozgás, a Lélek kitöltésének a csodája, kivezető útja. Az elfásulást, cinizmust ellensúlyozó igazság Lelkének, a vitalgasztalás Lelkének és a hűség Lelkének a hatalmas ellenmozgása ebben az önmagától elvakult világban. Az elhívott, kiválasztott krisztusi közösségek jövőképes alternatívája. Amikor a jövő valószínűsíthető ökológiai és társadalmi, gazdasági, politikai és etnikai árnyékaival szemben csak a pünkösti Lélek által formált új életközösség lehet a megtartó alternatíva. Jól látták, látják ezt a Lélek teológusai az ógyházi időktől napjainkig.

A Lélek közösségének megtartó erejét már Ireneusz (+202) egyházatya megfogalmazta: „Ahol Isten Lelke, ott az egyház és minden kegyelem”. Vagy ahogyan az „angyali, tiszta élet” megvalósítójaként a földi világ viszonyai között a Szentleket hívták segítségül a keleti atyák. És a Lélek lett a belső lámpásuk, világosságuk, tisztánlátásuk forrása. Az élő és éltető,

megelevenítő napfény. S lett nyomukban Kálvin a Szentlélek teológusa, aki szerint a Lélek belső bizonyágtétele nélkül képtelenek lennénk hinni Istenben, felismerni és elfogadni az Úr Jézus válságokból kiszabadító váltságművének valóságát. A 20. században sokan felismerték újra a Lélek nélkülözhetetlenségét, amikor életajándékozó, inspiráló erejéről tettek bizonyágot. Amikor a szeretet erejét fedezték fel általa és benne, amikor minden élet forrásának, a teremtett világ és a jövőbeni világ energiájaként magasztalták a Szentleket. Vagy éppen a megújuló életigenlés, életkedv „mennyei gyógyszerként” kínálták Őt. Amikor az önzést korlátok közé szorító hatalomként tekintettek Reá, aki képessé tesz az önkorlátozásra, az oly nélkülözhetetlen önmérsékletre.

Nagy kárpát-medencei epiklézist, Lélek-hívást, öko-ébredést!

Napjainkban pedig az öko-katasztrófák árnyékában Ő az életesély, a pozitív jövőképek letéteményese és megformálója. A Lélekre, a Veni Creator Spiritus himnuszban megfogalmazott, teljes embert átható, fellelkesítő, felemelő Lélekre utal, Óbele kapaszkodik a hit horgonyán keresztül az egész 21. századi keresztény öko-világmozgalom. A zöld egyházak, az öko-lelkiségi mozgalmak, az új fogalmakat és életképes magatartásformákat kereső, alkotó, ajánló öko-teológia világméretű térhódítása, a spirituális ökológia, a szent környezetvédelem – s lehetne sorolni az új, találó elnevezéseket gamadával.

Ebben a nagy öko-ébredésben természetes módon keressük és találjuk meg szövetsegeinket. Így itthon az öko-egyházi és az OHÜ-s nem egyházi szerveződést is. Hangozzék fel ezen a pünkösdön szerte Kárpát-medencében egy erőteljes Lélek-hívás: *Veni Creator Spiritus! Jövel, Teremtő Lélek, járj át, formálj minket elfásultságok, lelki közönyök, cinizmusok viharos tengerében a Te erőd, derőd, világosságod ember-, és természetmentő vezérhajójává! Jövőt védeni képes, Isten akarata szerint oltalmazó lelkületű magyar hívő népeddé! Veni Creator Spiritus!*

Dr. PhD. Békefy Lajos

